

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,194

PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 13, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII

Kvebeko provincijos premjeras Duplessis, Jungtinių Valstijų izdo sekretorius Hunphrey ir Newfoundlando premjeras Smallwood džiau-

giasi, kad jau pradėta gabenti geležies rūda į Philadelphia-geležies liejyklą iš Ungavos. Duplessio valdžia labai pigiai parduoda Ungavos

geležies rūdą amerikiečiams, kurie paskui parduos kanadiečiams jau gatavus gaminius, imdami aukštą mokestį už juos.

Sako Korporacijos Suokalbiauja prieš Darbininkus; Nori Išvaryti į Streikus

TORONTO. — Donald C. MacDonald, Ontarijos CCF lyderis, pereitą šeštadienį čia pareiškė, kad biznio firmos suokalbiauja prieš darbininkus, jos nori sukelti provincijoje industrinį neramumą.

Jis sako, kad visur matomas samdytojų nusistatymas geriau išvaryti darbininkus į pikieto linijas, negu patenkinti jų pateisinamus reikalavimus ir susitarti su jais.

Streikuoja 250,000 Vakarų Vokietijoje

BONNA. — Sustreikavo 250,000 metalo darbininkų Bavarijoje reikalaudami pakelti algas 12 pfenigų į valandą. (Kanadiškais išeina apie 3 centus.)

Kompanijos atsisako patenkinti pilnai, siūlydamos tik 8 pfenigus.

Kada buvo paleistas kompanijų pasiūlymas ant balsavimo, 90 procentų darbininkų balsavo už streiką.

Visoj Vakarų Vokietijoje darbininkai kalba apie reikalavimus pakelti algas.

Bavarijos vyriausybė sumobilizavo policiją prieš streikierius.

Kompanijos, kurios dalyvauja šiame suokalbyje, sakė jis, yra Canadian Manufacturers Association narės. Jis sako, kad visuomenė gali klausyti, ar tik CMA neišdirbo tam veikimui plano, o gal ir suorganizavo jas.

Korporacijos, tęsė jis, žeriasi aukščiausius pelnus visoj savo istorijoje, bet darbininkams atsako, kad jos negali duoti daugiau. Mėsos pakavimo darbininkai buvę pirmu sykiu nuo 1947 metų priversti pasiduoti konsiliacijai. O Massey-Harris-Ferguson konsiliacijų raportas esąs biurus antiunioninis dokumentas.

Valdžios ir kompanijų atstovai, kurie įėjo į tą tarybą, svarsčiusią Massey-Harris-Ferguson kompanijos ir jos darbininkų ginčą, tiesiog rekomendavę panaikinti darbininkų įsidirbimo teises. "Toks konsiliacijų raportas," sako jis, "galų gale išvarys darbininkus į gatves." "Griežtai atsisakydami tinkamiau dalintis su darbininkais turtą, kurį jie pagamina, didieji biznierių ne tik prirengia steidžių dėl plačių industrinių neramumų, bet ir veda tautą linkui depresijos", pabrėžė jis.

Jis pasakė tikrą teisybę.

Tą jau seniai pastebėjo unionų lyderiai, ypač pažangesnių unionų lyderiai. Fabrikantai, kad ir gaudami didžiausius pelnus, atsisako pakelti darbininkams algas. Jie visai nesibaido streikų. Faktiniai, jie nori jų. Matomai jie mano, kad dabar, esant nemažam skaičiui bedarbių, streikai nebūtų pasekmingi, sudaužytų unijas ir tada būtų galima dar lengviau išnaudoti darbininkus.

Duoda Paaiškinimą, Prašo Atsiųsti 120 Tūkstančių Dolerių

BERLYNAS. — Vakarų Vokietijos vyriausybė pasiūlė \$120,000 tam, kurs išaiškinti, kaip ir kodėl Dr. Otto John, saugumo policijos galva, atsidūrė Rytų Vokietijoje. Berliner Zeitung, rytiniame Berlyne išėinąs laikraštis, sako, kad tas labai lengva padaryti ir duoda sekantį atsakymą:

"Dr. John pribuvo automobiliu, o ne iškeltu traukiniu, į demokratinį Berlyno sektorių liepos 20 dieną.

"Priežastis: Atgyją naciai

Japonai Renka Parašus Prieš Atomines Bombas

TOKIJO. — Japonijos žmonės, pergyvenę dvi atominių bombų eksplozijas pabaigoje karo ir iki šiai dienai atsimena jų baisumą, taipgi patyrę hidrogeno bombų radioaktyvumo pavojų, ryžtasi išjudinti pasaulio opinią prieš tų bombų vartojimą.

Susidarė komitetas iš daugybės įtakingų visuomenininkų, kurs pasimoko surinkti Japonijoje 50,000,000 parašų po prašymu uždrausti atomines ir hidrogenines bombas. Jau esą surinkta 4,761,882 parašai po tuo prašymu.

Prašymą su 50,000,000 parašų komitetas rengiasi įteikti Jungtinėms Tautoms ir kitoms pasaulinės opinijos organizacijoms.

Japonų idėjai, žinoma, priitaria šimtai milijonų žmonių kitose šalyse. Šis judėjimas yra ne naujas. Po visą pasaulį buvo surinkta šimtai milijonų parašų prieš tas

baisenybes. Dabar japonai pagyvina šį darbą akstinamų patyrimų ryšium su H bombų bandymais Pacifike.

Japonija yra amerikiečių globoj. Amerika norėtų, kad Japonija, Pietų Korėja ir Formosa sudarytų ašį prieš Kiniją. Bet japonai nenori karo. Jie nori taikos. Labiausiai jie nori, kad būtų pašalintas atominių bombų pavojus, nuo kurių jie labai nukentėjo.

Komitetas, apie kurio susidarymą buvo pranešta tik pereitą sekmadienį, susideda iš daugelio žymių japonų. Atžagareiviams bus sunku apšaukti jį "raudonu". Tiesa, valdžia neturi nieko bendrą su šiuo komitetu, bet tas ne kiek nemažina jo reikšmės. Galima tikėti, kad jam pavyks surinkti 50 milijonų parašų po savo peticija. Tai bus skaudus smūgis Dulles'o atombombinei politikai.

Prie to galima pridėti tą faktą, kad Burma, Indija, Indonezija atsisako dėtis prie South East Asian Treaty Organizacijos, kurią siūlo Dulles.

Europos Žymūnai Pagerbė Colette

PARYŽIUS. — Čia mirė 81 metų sulaukusi plačiai pagarsėjusi francūzų aktorė ir rašytoja Colette, savo talentu džiuginusi ir erzynusi visą pasaulį.

Kadangi ji buvo du kartus divorsuota ir dažnai nesutiko su katalikų autoritetais, tai bažnyčia atsisakė duoti jai paskutinį bažnytinį patarnavimą. Bet ją pagerbė meno ir literatūros žymūnai visoje Europoje.

Ji buvo paguldyta Palais Royal. Karstas buvo pridengtas Francijos vėliava. Prie vėliavos buvo prisegtas Grand Cross of Legion of Honor. Laidotuvėse dalyvavo daugelis žymių meno ir literatūros figūrų iš visos Europos.

Laidotuvių ceremonijose Palais Royal buvo 6,000 paryziečių. 2,000 palydėjo į kapus.

jo ofise dėl Gynimo Konstitucijos pradėjo drabstyti purvais ant jo ir ant galo federalis vidaus reikalų ministeris, Dr. Gerhard Schroeder, pareiškė, kad tie naciai, o ne Dr. John, reikalingi Konstitucijos Gynimo ofise, taipgi ir visose kitose įtakingose pozicijose.

"Mes prašome federalį vidaus reikalų ministerį persiųsti 500,000 markių mum".

Vakarų Vokietijos valdžia pirštus kremtasi dėl Dr. John perėjimo kiton pusėn.

10,000 KORĖJIEČIŲ STREIKAVO PRIEŠ JV

PUSAN, Korėja. — Čia buvo sustreikavę 10,000 korėjiečių, dirbančių dėl amerikiečių armijos, reikalaudami pridėti prie algos 40 hwanų. Jiems buvo mokama 30 hwanų į valandą arba apie 17 centų.

Streikas tęsėsi 24 valandas.

BOMBAY. — Indijos žinių agentūra praneša, kad greitai laiku bus paskelbtas susitarimas tarp Indijos ir Francijos ryšium su francūzų kolonijomis Indijoje.

Fašizmas Yra Didžiausias Pavojus Šiaurės Amerikai, Sako Saskatchewanos Premjeras

Oiva Raappana

EDMONTON. — Prisipildžiusi Masonic Temple čionai liepos 27 d. girdėjo Saskatchewanos, premjerą Douglasą pareiškiant, kad fašizmo pavojus yra didžiausias grumojimas šiaurės Amerikos žmonėms šiandien. Jis sakė, kad panašiai, kaip 16 metų atgal, mums grumojas tas pat pavojus.

"Fašizmas yra valdančiosios klasės bandymas sunaikinti politinę demokratiją, kuomet ji pradeda bijoti, kad žmonės gali pasinaudoti atsiekimui socialės demokratijos," pareiškė jis. Toliau jis pridėjo, kad prieš fašizmo einant per bauginimus ir charakterio asesinaciją, grumojant visiems, kurie nori pakelti status quo, naudojant prieš juos profesionalius antikomunistus ir kitus būdus apjuokiant žmonių.

Spekuliškas investigacijų Jungtinėje Valstijoje, sako jis, pasirodė juokingas, pridėdamas: "Nepaiso nuo to ir mes Kanadoje". Otvawa turi "Star Chamber" kur gali jus teisti jums nežinant, kas jus teisia ir kas kaltina", pasakė jis. Galima nurodyti incidentus, nurodė jis, su civiliniais tarnautojais, kurie nukentėjo nuo neteisingo pasielgimo su jais.

Paskui premjeras paėmė "trash", kurį jis gavo laiškais nuo Blackmore, parlamento nario iš Lethbridge, kuris reikalauja įvesti Kanadoje "raganų" gaudymą.

E. G. Hansell, socialkreditarius parlamento narys iš MacLeod apygardos, nekarta atakavo Douglasą už "gelbėjimą komunistams" atakuojant makartizmą. Į tai atsakydamas, premjeras Douglasas pareiškė: "Kovodamas

prieš makartizmą, aš kovuju prieš tai, prieš ką kovojo mano protėviai per penkius šimtus metų." Jis sakė, kad puolimas civilinių laisvių mažų grupių aktualiai yra puolimas ant pamatinių teisių visų kanadiečių.

Antra didelė problema, sako Douglas, yra tas faktas, kad mūs ūsalyje vėl kaupiasi perteklius, ko pasekoj didėja atleidimas iš darbo ir sandėliuose guli 500,000,000

CCF KONVENCIJOJ EDMONTONE

EDMONTON. — Liepos 28-30 čia įvyko metinė CCF konvencija dalyvaujant 200 atstovų, kurioje buvo svarstomi Kanados ir užsieniniai klausimai, o paskui daromi tarimai. Reikia pripažinti, kad ši konvencija daug kuo skyrėsi nuo pirmesnių. Tarp kitko, buvo nutarta:

Kad St. Lawrence jūrų kelias būtų kanadiškas, taipgi ir natūralių dujų vamzdis skersai Kanados ir Britų Kolumbijoj.

Kad nieko nelaukiant būtų vystomi vandens keliai, kaip Mica Creek, Britų Kolumbijoj, ir Yukon upė, Yukone, taipgi budavojama Saskatchewan upės užtvanka.

Kad Kanada vystytų savo atominę industriją dėl taikių reikalų.

Kad daugiau Kanados kūrų būtų naudojama Kanadoje.

Kad būtų imamasi pozityvaus ekonominio planavimo panaikinimui sezoninio ir sritinio nedarbo.

Užsieninių reikalų srityje, konvencija kreipėsi į vyriausybę su reikalavimu, kad ji plėstų prekybą su visomis

bušelių kviečių. Depresijos galima išvengti per socialinį planavimą. Be to, pasulyje yra daug žmonių, kurie galėtų sunaudoti mūsų perviršių. Jis suminėjo, kad Eisenhoweras turi galią parduoti JAV agrikultūrinį perteklių bile kuriai šaliai, užmokėdama imant jų pinigais. Jis reikalavo, kad Kanada vestų neprigulmingesnę prekybinę politiką.

Jis taipgi pasmerkė atidavimą dujų vamzdžių privatiškai JAV kompanijai. Jis sakė, kad Kanada galėjo turėti federaliai valdomą dujų vamzdį, provincijoms priklausant pagelbinėms linijoms.

šalimis, imtų užmokestį už kviečius dalinai sterlingais. Taipgi siekti susitarimo prekybiniais reikalais su Rusija ir Kinija, apimant nemilitarines prekes.

Konvencija pasisakė už Kanados pripažinimą liaudiškos Kinijos ir atidarymo prekybos su ja.

Konvencija pasisakė už uždraudimą atominių ginklų ir tolimesnių H-bombų bandymų.

Ji pasisakė prieš ginklavimą Vakarų Vokietijos ir pasmerkė Syngman Rhee kursymą prie karo.

Ji pasmerkė užpuolimą ant teisėtos Guatemalos vyriausybės ir ragino Kanados vyriausybę reikalauti Saugumo Tarybos susirinkimo iširti tą incidentą.

Nors raporte viršinkinai išreiškė idėją, kad JAV yra demokratinio sektoriaus lyderis, tačiau pastebėjo, kad jų politika pakrypo dešinėn.

Konvencija, tačiau, nieko nenuitarė ryšium su tuo, kad Kanados vyriausybė negina Kanados nepriklausomybės nuo JAV, nors eilė delegatų stipriai išsireiškė prieš tokį tursinimąsi prieš amerikiečius.

Hazen Argue, parlamento narys iš Assiniboia, kaltino federalę vyriausybę darant Kanados fermerius priklausomais nuo JAV rinkų. Jis daugiausia agitavo už Kinijos pripažinimą.

Diskusuojant nedarbą ir rezoliucijoj buvo išreikšta mintis, kad vyriausybė nieko nepasimokino iš praeities ir sėdi sau ramiai, kuomet Kanados fermerių ir darbininkų pajamos nuolatos smunka dėl smukimo rinkų ir darbo mažėjimo.

Konvencija nesvarstė Progresyvės Darbo Partijos atviro laiško konvencijai, kuris tilpo Edmonton Journal vams CCF Commonwealth redaktorius išsireiškė, kad CCF senai laikosi tokios politikos.

CCF lyderiu ir toliau palieka M. J. Coldwell.

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatinčiai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudime Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

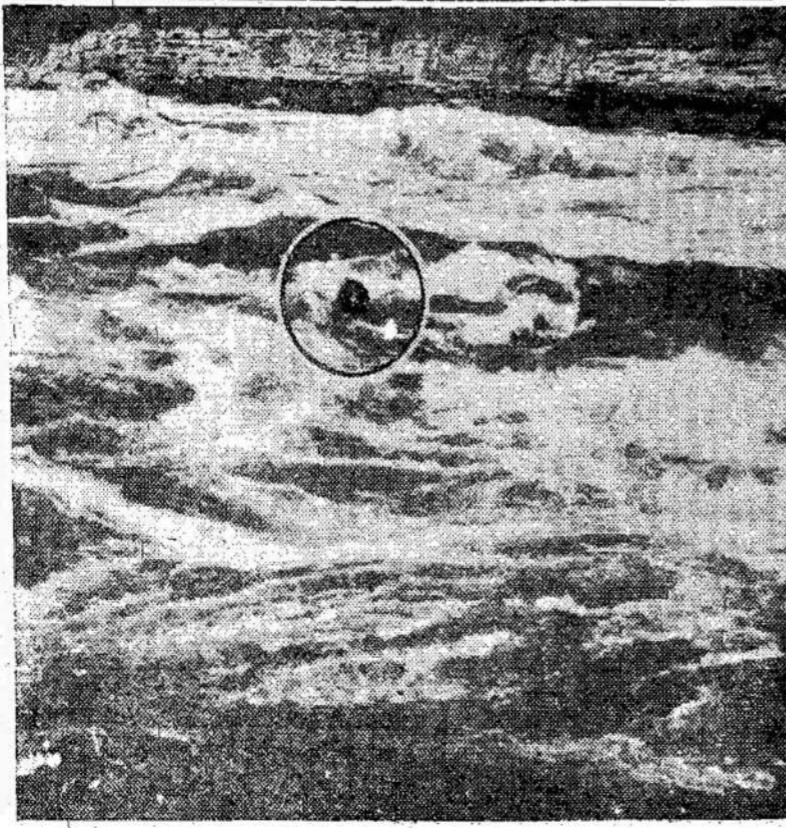
PRISIKĖLUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoje. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont.

Major Lloyd Hill norėjo "šauti" geležiniame kubile per Niagara Falls, bet jo kubilas įkliuvo virš vandenpuo-

lio, kur policija jį sugriebė ir išsitempė ant kranto. Dabar jis planuoja šokti iš parabolės tiesiai į vandenpuolį.

TARYBŲ LIETUVOJ

Lietuvos TSR Paviljonas Visasąjunginėje Žemės ūkio Parodoje, Vykstančioje Maskvoje

Paviljono Direktorius Overka

Mūsų respublikos paviljonas Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje, Maskvoje, yra Centrinėje parodos aikštėje greta svarbiausiojo paviljono. Jis organiškai įsijungia į Pabaltijo respublikų paviljonų ansamblį.

Paviljone plačiai parodytas Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos žemės ūkis ir kultūra.

Respublika turi kup pasididžiuoti. Dar palyginti neseniai Lietuvos žemė buvo padalinta į mažus valstiečių-pavienininkų sklypus, įpusė jos priklausė dvarininkams ir buožėms. Tikrasis žemės šeimininkas — darbo valstietis buvo buožių išnaudojamas ir turėjo dirbti savo sklypelį skurdžiais įrankiais. Kaip nepanaši vakarykštė lietuviško kaimo diena į naują, šiandieninę kolūkinę buitį!

Per kelerius metus, praėjusius po Didžiojo Tėvynės karo, neišmatuojamai išaugo ir suklestėjo Lietuvos liaudies ūkis. Susikūrė kolūkiai — nuolat augančios kolūkiečių gerovės laidas. Lietuvos kaimas tapo socialistiniu. Ir mūsų paviljonas Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje ryškiai parodo laimėjimus, kuriuos Lietuvos liaudies pasiekė Komunistų partijai vadovaujant.

Pastatytas pagal architektų Šešelgio, Lukošaičio ir Kumpio projektą, Lietuvos paviljonas užima 1,700 kvadratinį metrų plotą. Ekspozicinis plotas — 1,500 kvadratinį metrų. Tai keletą kartų viršija plotą, kurį buvo užėmę Lietuvos TSR bendrajame Pabaltijo respublikų paviljone Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje 1941 metais. Būdingiausias ekspozicijos bruožas yra tas, kad jeigu ikikarinėje parodoje buvo demonstruojami atskirų pirmūnų pasiekimai, tai dabar parodos dalyviai iškelia taip pat ir ištisi ūkiai — kolūkiai, tarybiniai ūkiai. Visa kalba apie tai, kad priešakinis patyrimas tapo masių nuosavybe ir kad Lietuvos žemės ūkio kultūra žymiai pakilo.

Ženkime paviljono ekskursiniu maršrutu. Pradinėje salėje lankytojas visų pirma pastebi Lenino ir Stalino skulptūrą — kompoziciją, kurią atliko Lietuvos liaudies dailininkas Vaivada ir skulptorius Pundzius. Viršum skulptūros ant sienos — Lietuvos TSR herbas. Į dešinę

nuo įėjimo — paveikslas „Tarybų valdžios paskelbimas Lietuvoje 1918 metais“ ir greta aukštame lange spalvotas vitražas — „Kapsukas-Mickevičius paskelbia Tarybų valdžią Vilniuje 1918 metais“. Vitražai gretimuose languose paskirti Lietuvos liaudies dalyvavimui Didžiam Tėvynės kare. Viename paveiksle pavaizduotas Tarybų Sąjungos Didvyrio Marytės Melnikaitės žygdarbis, kitame paveiksle — „Generolo Černiachovskio kariuomenė išvaduoja Vilnių“, o žemiau — Černiachovskio natūralaus dydžio portretas. Milžiniškas dailininko Znamierovskio darbo pano pavaizduoja respublikos sostinę — Vilnių.

Antroji salė skirta parodyti geriausių kolūkių ir tarybinių ūkių gyvulininkystės — svarbiausios respublikoje žemės ūkio šakos — pasiekimams. Skaičiuose, diagramose, palyginamuosiuose duomenyse lankytojas pamato, kokia galinga technika valstybė apginkluoja Lietuvos žemės ūkį. Ypatingas dėmesys skiriamas pasakojimui apie mašinas ir įrengimus, užtikrinančius daug darbo reikalaujančių gamybos procesų gyvulininkystėje mechanizavimą.

Specialus stendas skirtas pavaizduoti grandioziniam melioracijos darbams, kurie vykdomi Tarybų Lietuvoje. Pelkės paverčiamos kultūrinėmis, derlingomis pievomis. Lietuvos respublikoje, kaip žinoma, penktąją teritorijos dalį užima pelkės. Tarybų valdžia atkovoja pelkes iš gamtos ir priverčia jas tarnauti žmogui.

Sparčiai auga respublikoje melioracijos darbų mechanizavimas. Vien tik Panevėžio melioracijos mašinų stotis turi 53 traktorius, daug ekskavatorių, skreperių, buldozerių, pelkinių plūgų, volų ir kitų mašinų. Kasdami nusausinimo griovius brigadiniais metodais, MMS mechanizatoriai žymiai padidino metinį ekskavatorių išdirbį.

Gausūs eksponatai gyvulininkystės salėje plačiai parodo šios žemės ūkio šakos pirmūnų darbo patyrimą. Centrinis stendas paskirtas Marijampolės rajono „Šešupės“ kolūkiui. Šis kolūkis pasiekė aukštus rodiklius. 1953 metais kolūkis gavo iš kiekvienos Lietuvos juodmargių veislės karvės po 3,522 litrus

pieno. Kolūkio pajamos pasiekė daugiau kaip milijoną rublių arba daugiau kaip po 1,000 rublių iš hektaro ariamos žemės.

Neabejotiną paviljono lankytojų susidomėjimą sukelia ir Joniškėlio rajono tarybinio ūkio patyrimas. Tarybiniam ūkių gauta iš kiekvienos karvės vidutiniškai po 5,251 litrą pieno. Dideliame makeite matome tarybinio ūkio gyvulininkystės patalpas.

Gyvulininkystės salėje lankytojai susipažįsta su Dotnuvos rajono „Aušros“ kolūkio gyvulininkystės fermos pasiekimais. 1953 metais ferma gavo kiekvienam 100 ha ariamos žemės vidutiniškai po 2,059 kilogramus kiaulienos. Šioje fermoje kiaulių šėrėja Irena Krikščiūnienė išaugino vidutiniškai po 19,4 paršelio iš kiekvienos jai priskirtos motininės kiaulės. Šėrėja Montvilienė iš 75 prižiūrimų bekonų 1953 metais pasiekė vidutinio svorio priaugimą po 20,5 kilogramo viena kiaulei per mėnesį. Lenktyniaudami su „Aušros“ kolūkiu, Priekulės rajono „Artojo“ kolūkio kiaulinkystės fermos darbuotojai gavo 1952 metais ir išaugino iš kiekvienos kiaulės vidutiniškai po 18 paršelių.

Vieną iš centrinių vietų salėje užima Žagarės rajono „Pergalės“ kolūkio visapusiško ūkio stendas. Kolūkis pasiekė puikius rodiklius ne tik gyvulininkystės srityje, bet ir visose kitose žemės ūkio šakose. Antai, 1952 metais kolūkyje gauta po 23,3 centnerio žieminių kviečių iš hektaro 133 hektarų plote. Čia išauginta po 4 centnerius ilgapluoščių linų sėmenų iš kiekvieno hektaro 67 hektarų plote, po 352 centnerius cukrinių runkelių iš hektaro 30 hektarų plote.

Gyvulininkystės salė papuošta turtingais lietuviškais ornamentais, drobinėmis išsiuvinėtomis užuolaidomis, lietuviška keramika bei majolika. Priešais įėjimą sienoje beveik per visą jos ilgį aukštai iškyla dailininko Strolkos keraminis bareljefas „Derliaus šventė“. Ant sienų — bareljefai, vaizduojantieji Tarybų Lietuvos kolūkiečius ir kolūkietes.

Salės centre pastatytas projekcinis aparatas, su kurio pagalba bus galima susipažinti su to ar kito kolūkio bei tarybinio ūkio — parodos dalyvio darbo patyrimu. Išilgai sienų priešais stendus išdėliota natūrali gyvulininkystės produkcija — sviestas, sūriai, o taip pat auginamųjų grūdinių, pašarinių ir kaupiamųjų kultūrų pavyzdžiai.

Trečioje salėje — augalininkystė. Čia pademonstruoti mūsų respublikos žemdirbių pasiekimai auginant gau-

siaus žemės ūkio kultūrų derlius.

Vieną svarbiausių vietų joje užima Pasvalio rajono „Kiemėnų“ kolūkis, 1952 metais kolūkis gavo po 19 centnerių rugių iš kiekvieno hektaro 179 ha plote, po 18,9 centnerio žieminių kviečių 286 hektarų plote, po 18 centnerių vasarinių kviečių 122 hektarų plote. J. Velmunsko brigada 1952 metais gavo žieminių kviečių derlių po 20,1 centnerio iš hektaro 60 hektarų plote, o kito žemės ūkio įžymaus meistro Maskoliūno brigada — po 21,5 centnerio iš hektaro žieminių kviečių derlių 30 hektarų plote.

Parodoje yra ir daugiau dalyvių iš Pasvalio rajono. Pavyzdžiui, Naradavos tarybinis ūkis, kuriame 1952 metais gautas vasarinių kviečių derlius siekia 24,6 centnerio iš hektaro 229 hektarų plote, miežių — po 22,1 centnerio iš hektaro. Šis tarybinis ūkis pristatė valstybei 2,006 centnerius veislinės sėklos. Kiekvienam 100 hektarų ariamos žemės, pievų ir ganyklų čia gauta po 423 centnerius pieno. To paties rajono „Salocių“ kolūkis išaugino pernai po 176,7 centnerio bulvių iš hektaro 91 hektaro plote. Parodoje atstovaujama ir Pasvalio MTS, aptarnaujanti 21 kolūki su bendru 40,419 hektarų pasėlių plotu ir padedanti išauginti gausų derlių.

Atskiras stendas paskirtas Plungės rajono „Aleksandravos“ lininkystės kolūkio patyrimui. Pernai kolūkis gavo po 3 centnerius linų pluošto ir po 4,4 centnerio sėmenų iš kiekvieno hektaro 61 hektaro plote ir gavo pajamų iš vieno linų hektaro po 8,200 rublių. Plungės MTS šiame kolūkyje šiemet mechanizavo visą linų auginimą, rovimą ir apdirbimą.

Šioje salėje eksponuoti ir Lietuvos valstybinės selekcijos stoties darbai. Stotis vykdo selekcinis bandymus su 46 grūdinėmis techninėmis, pašarinėmis ir daržovinėmis kultūromis. Lietuvoje rajonuota 18 išvestų stotyje augalų veislių.

Ketvirtojoje, paskutinėje salėje, parodytas mokslo ir liaudies kūrybos vystymasis Lietuvos respublikoje. Išdėstytos čia gausios nuotraukos, diagramos, tekstai parodo Lietuvos TSR Mokslų akademijos pagalbą žemės ūkiui. Stendo eksponatai pasakoja, kad dirvos derlingumo pakėlimo ir gyvulininkystės produktyvumo padidinimo problema sprendžia Mokslų akademijos 6 tiriamieji institutai. Salėje demonstruojami gausūs liaudies kūrybos eksponatai — geriausių Lietuvos liaudies meistrų darbo audiniai, mezginiai, tautiški

Individualinių Namų Statyba

Apie 300 gyvenamųjų namų individualiniu būdu statosi dabar Vilniaus gyventojai. Valstybė teikia jiems didelę paramą — individualinei statybai šiais metais paskirta 630 tūkstančių rublių ilgalaikių paskolų. Ryšium su tuo, kad yra daug norinčių pasistatyti savus namus, Vilniaus miesto Darbo žmonių deputatų taryba paskyrė papildomas individualines statybos zonas Širvintų ir Giedraičių gatvių rajone ir tarp Polocko tilto ir Filaretų gatvės.

Nuosavus namus, valstybės padedami, statosi ir daugelis šiaulių dviračių fabriko darbininkų. Vien 1953 metais individualinių namų statytojai gavo iš valstybės daugiau kaip 60 tūkstančių rublių paskolų.

Vis daugiau žmonių statosi individualinius namus Kaune. Dabar mieste nuosavus namus statosi 1,247 darbininkai ir tarnautojai.

Didelę paramą besistatantiems individualinius namus čia teikia valstybė. Šiais metais ilgalaikėms paskoloms išduoti asignuota apie 3 milijonus rublių.

drabužiai, užtiesalai, kilimai, rankinukai, gintaro dirbiniai.

Lietuvos paviljono salėse atsispindi didvyriškos mūsų liaudies darbas, jos kova už žemės ūkio pakėlimą, už spartesnį pilnutinio išteklių sudarymą. Paviljonas parodo, kaip Tarybų valdžios sąlygomis suklestėjo mūsų respublikos žemės ūkis ir kultūra.

Ryšium su sparčiu viso Tarybų Sąjungos žemės ūkio pakilimu, 1954-55 metų parodos dalyviams nustatyti kiti, aukštesni gyvulininkystės produktyvumo rodikliai bei įvesti nauji pajamingumo iš vieno hektaro arimo, sodų, pievų ir ganyklų rodikliai, o taip pat produkcijos nuo 100 hektarų ariamos žemės gavimo rodikliai. Todėl mūsų respublikos kolūkiai ir tarybiniai ūkiai turi jau dabar sudaryti tvirtą pagrindą, kuris užtikrintų jiems teisę dalyvauti Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje 1955 metais.

Mes papasakojome, kaip atrodo Lietuvos paviljonas parodos atidarymo dieną. O iki tol salėse virė darbas. Čia dirbo dailininkai, dekoratoriai, plakatininkai, skulptoriai, metodistai, sodininkai. Pastarieji sukūrė aplink paviljoną sodą su būdingos mūsų zonos augmenijos atstovais, o taip pat sidabrinėmis eglaitėmis, dekoratyvinėmis tujomis ir kitais vertingais medžiais.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JIE NIEKO NEPASIMOKINO

Atžagareiviai, pažangos priešai, išsigandę socialio progreso pasaulyje, diena dienon šaukia už karą. Jie turi viltį, kad kapitalizmas sumuštų socialistines šalis ir fiziniai sunaikintų bolševizmą. Bet ką gi rodo du praėjusieji karai?

Kaip žinome, pirmojo pasaulinio karo metu atsirado Tarybų Sąjunga. Buvo bandymai įsteigti tarybines santvarkas ir kitose šalyse. Kas gerai studijavo karo istoriją, tie gali matyti, kad karas buvo svarbiausia priežastis revoliucijų, kurios pabaigoj įvyko.

Hitleris, Musolinis ir visi kiti jų sėbrai ilgai ruošėsi karui tikslu sunaikinti socialistinę šalį. Bet kur jie šiaudien? Ir kokios pasekmės buvo to karo? Nereikia nei aiškinti. Tas gerai žinoma visiems.

Kinijos reacionieriai su Čiang Kai-šeku priešakyje, palaikomi amerikiečių ginklais ir finansais, norėjo per karą sulaukyti Kinijos revoliuciją, bet dabar yra gerai žinoma, kad tas karas pagreitino Kinijos revoliuciją. Prancūzų karas Indokinijoje baigėsi jų pralaimėjimu ir Vietnamo padalinimu. Pusė Vietnamo dabar bus komunistų vadovybėje.

Aplamai imant, pereito karo daviniais yra didelis kairiųjų jėgų išaugimas visur, Italijoje ir Francijoje komunistinės partijos viršija kitas imant pavieniai. Atsirado kairios partijos visur.

Jeigu būtų sukeltas dar vienas karas, nereikia abejoti, kad pabaigoje to karo būtų dar daugiau komunizmo, negu dabar yra. Tiesa, sugriovimas būtų baisus, bet griuvėsiuose kapitalizmas netarpsta. Tas gali būti labai aišku.

Išrodo, kad tie žmonės, kurie taip nori karo, yra lygūs tiems desperatams, kurie patys žudosi. Jie veržte veržiasi prie saužudystės. O gal jie ant tiek mažai nusimano, kad to nemato.

Kurie dar gali žmoniškai protauti, reiktų blaiviai pagalvoti. Koks gi gyvenimas būtų ir tuomet, jei, daleiskime, laimėtų kapitalizmas, bet būtų visur griuvėsiai, visur pilna atominių nuodų.

Sakysit, ką gi tuomet daryti, kad komunizmas taip auga? Į tai atsakant galima štai ką pasakyti:

Socialis progresas eina senai. Jei žmonės nuo to nežuvo praityje, tai nežus ir dabar. Kita, jei bus taika, jei žmonės galės eiti pirmyn demokratiniais keliais, nebus tokių staigių pasikeitimų, nebus tokių skaudžių sukrėtimų. Tie, kurie nenori staigių perversmų, turėtų daugiausiai kovoti prieš karus, už demokratiją, už reformas. Tik tokis kelias gali prailginti senosios santvarkos gyvenimą, sušvelninti socialį progresą.

BEREIKALINGAS DZIAUGSMAS

Iš Nepriklausomos Lietuvos sužinome, kad Montreale buvo daromos kratos pas J. Lesevičių ir M. Gudą. Tas laikraštis, matyti, tampriai susirišęs su taip vadinamu antikomunistiniu skvadu. Kitaip, iš kur gi jis žinotų. Ir jis bando išpūsti dalyką, pabauginti lietuvius kaž kokiais radiniais.

Kanadoje nėra tokių judėjimų, kuriems priklausymas sudarytų kam nors pavojų. Progresyvi Darbo Partija, vadinama komunistine, yra legali organizacija, veikianti viešai. Jokių paslapčių, jokių suokalbių. Jeigu kas ir priklausotų jai, tai nėra reikalo slėptis, dangstyti.

Tos kratos greičiausiai yra taikomos tam, kad pabauginus ne ką kitą, o dipukus, kad jie nesiartintų prie laisvesnių lietuvių organizacijų. NL vadeivos matyti neapsiėjo be skundų. Tokių buvo ir seniau. Tai žmonės, kurie visuomet neapsieina be šlykščių priemonių kovoje prieš savo opoziciją.

NL vadeivos turėtų pasiklausinėti ankstyvesnių skundėjų, ką jie iš to laimėjo. Ar jie atbaugino bent vieną,

KAS NAUJO PASAULYJE

Amerikiečių bėdos organizuojant blokus neina mažyn, o vis didyn.

NATO arba North Atlantic Treaty Organization buvo sukurta keli metai atgal, bet dar nepatvirtinta svarbiųjų europinių tos organizacijos šalių.

Pastaruoju laiku amerikiečiai pasimojo kurti SEATO arba South East Asian Treaty Organization, bet su šiuo bloku dar daugiau bėdos. Pirmą britai nepanoro remti, nes jie nenorėjo sugriauti Genevos konferenciją, o dabar uždavė skaudų smūgį Burma ir Indonezija atsiskaidamos tapti nariais.

Manoma, kad ir Indija atsisakys remti SEATO.

Amerikiečiai norėtų, kad Hirohito, Rhee ir Chang sudarytų sąjį prieš Kiniją, bet vargiai išeis kas iš to, nes kaip korėjiečiai, taip ir formosiečiai nemylti japonų, kurie buvo okupavę tas šalis ir įsipykę žmonėms.

Neišrodo, kad amerikiečiai turėtų geresnį pasisekimą Azijoje ryšium su blokų organizavimu.

Amerikiečiai ir britai, veikiausiai ir francūzai, nesirengia remti Tarybų Sąjungos pasiūlymo, kad keturi didieji turėtų pasitarimą sureguliuoti Europos problemų tikslu užtikrinti taiką.

Amerikiečių ir britų spoksmenai teigia, kad tokia konferencija sugriautų jų Europos gynybos planus.

Atrodo, kad Berlyno ir Genevos konferencijos, kurios žymiai pagerino tarptautinę situaciją, pradeda bauginti kai ką. Mat jos parodė, kad per derybas galima šio to atsiekti, šiuo tuo susitarti.

Tikėsit, ar ne, bet faktas, kad Francijos premjeras Mendes-France apdovanojo Vietnamo Liaudies Respublikos užsienio reikalų ministrą Pham Van Dong ypatingu taikos medaliu už dideles pastangas likviduoti karą Indokinijoje.

Mendes-France pareiškė, kad Phan Van Dong buvo labai nuolaidus ir to pasekoj buvo galima susitarti ir tokiu būdu likviduoti 8 metų karą, kurs francūzams kainavo 19,000 gyvybių.

Francūzai, amerikiečiai ir baodajininkai išleidę tam karui 8 bilijonus dolerių.

Vakarų Vokietijos slaptos

sunku pasakyti, bet pasistatė save prie gėdos stulpo.

Tikimės, kad tie draugai patys duos atsakymą Nepriklausomos Lietuvos vadeivoms, kurie taip džiaugiasi dėl tų kratų, kuriomis piktinasi visi dori kanadiečiai.

sios žvalgybos viršininko Otto John perėjimas į Rytų Vokietiją, kaip dabar atrodo, yra nemažas dalykas. Kai kurie vakariečiai Vokietijoje skaito tiesiog katastrofą. Tai perdėjimas, bet faktas palieka faktą, kad tai žymus įvykis.

John buvo patikimas britų ir amerikiečių žmogus. Neseniai jis lankėsi ir Jungtinės Valstijos ir Britanijoje žvalgybos studijavimo reikais. Jis žino daug dalykų, ypač jis žino, kaip ir kur vakariečiai žvalgė, kokius agentus kur turi.

Rytų Vokietijos radio pranešė, kad eilė agentų pasidavė patys, kiti buvo suimti.

Otto John, kaip matyti, perėjo dėl to, kad Vakarų Vokietijoje jam, kaip pasikėsimo ant Hitlerio gyvybės dalyviui, darėsi pavojinga, kadangi naciai pradeda smarkiai įsigalėti.

Eina gandai, kad dabar jo vieton bus paskirtas buvęs Hitlerio žvalgybos viršininkas rytiniame fronte. Kitaip sakant, hitlerininkas taps Vakarų Vokietijos žvalgybos viršininku.

Jungtinių Valstijų valdovai nori praveisti kongresą, kurs priverstų liudininkus atsakyti į klausinėjimus. Dabar daugelis liudininkų atsisako atsakyti pasiteisindami, kad jų atsakymai gali įkriminaluoti juos pačius. Jie tai daro pagal konstitucijos Penktą pataisą.

Istatymas numatys, kad šis klausimas, jei liudininkai atsisakys kalbėti. Bet būsią užtikrinta neliečiamybė, jei liudininkas viską pasakys nemeluodamas.

Išsina, kad tuomi norima panaikinti amerikiečių konstitucinį apsigynimą. Tai vis "laisvės ir demokratijos" vardu.

Rytų Vokietijos parlamentas, premjerui Otto Grotewohl pasiūlius, priėmė rezoliuciją, kviečiančią Vakarų Vokietiją, kad ji kartu su Rytų Vokietija kreiptųsi į keturius didžiuosius su prašymu atnaujinti derybas dėl Vokietijos vienybės atsteigimo.

Kitoj rezoliucijoje Rytų Vokietijos parlamentas prašo Vakarų Vokietiją nuskirti delegatus pasitarimui su Rytų Vokietijos atstovais dėl išdirbimo benėros linijos vienybės reikalu.

Abejotina, kad Adenaue-ras sutiktų su šiais pasiūlymais. Jis vsuomet atmetė pasiūlymus, kurie siūlo abiems Vokietijoms veikti bendrai siekiant vienybės. Jis nori, kad Rytų Vokietija būtų prijungta visai nepaisant jos norų.

Jungtinės Valstijos prašo Jungtines Tautas finansuoti karus prieš "agresiją". Ne tik tuos, kuriuos JT vestų, bet ir tuos, kuriuos vestų blokai.

Jei reikalavimas būtų priimtas, tai JT turėtų remti NATO, jei tas kariautų prieš "agresorių".

To reikalauti amerikiečius privertusi Korėjos pamoka. Kitos JT šalys labai mažai kuo prisidėjusios prie Korėjos karo.

Makartistai pradėjo kibti prie Rockefeller Foundation ir General Education Board. Šias labdaringas organizacijas kaltina prokomunistiniu veikimu.

Abiejų organizacijų viršininkai aiškinasi, kad jokio pagrindo tokiam kaltinimui nėra.

Negeresnio galo iš makartistų susilaukė ir generolas George Marshall. Buvęs karo sekretorius H. Woodring ir senatorius McCarthy apšaukė Marshallą esant tokiu žmogum, kurs ir savo bobutę (grandmother) parduotų.

Penkios Colombo jėgos, Indija, Pakistanas, Ceylonas, Burma ir Indonezija, informavo Britaniją, kad jos užgria Genevos konferencijos tarimą Indokinijos klausimu. Tuo pačiu sykiu Indija atsakė Britanijai, kad ji neketina dėtis prieš SEATO.

Irakas, kaip atrodo, nori atsikratyti britų.

Jo karalius Feisal paleido parlamentą, kad palengvinus naujai jo paskirtam premjerui Nuri Al-Sad sugriauti Irako-Britų sutartį, pagal kurią britai turi militarines bazes Irake.

Jau keli metai, kaip Irakas nori išprašyti britų militarines jėgas.

Bremerhaveno darbininkai sukėlė didelį protestą, kuomet policija užsimojo išmesti iš namų 25 šeimas tikslu išvalyti vietą dėl amerikiečių, kurie planuoja statyti namus dėl kareivių.

5,000 darbininkų nuvijo 100 policininkų, kuomet sužinojo, kad tos šeimos bus išmestos.

Sulpurto Atsei karų viliza klesti Sul taip i vojo

Ziū mas: pakvi savo mi pr kas r vuojt

Pat eitų r savo "laisv ty kv kitas ištiso gyver Pas kad t nėra "lis" i maini

Ir aiški sižiūr

Pa Britų Tunis maty listai prieš tais g apsiš: garsi: priem: mo.

Vis lyje g žūs žc bai.

Par ponai žiai meilę, tautie vandė

Ka: ta, šlykš: "galie giems burna menta mis p

Ka: "Nepi varda siriša mais, realie ponai to ne sutvir iševij Br: tos ki teršia Kanad

Pas

Pastabos

Sukilimai ir neramumai purto visą Vakarinį pasaulį. Atseit, pasaulį, kur, anot Vakarų spoksmenų, laisvė ir civilizacijos dorybės klestėte klesti.

Sukilimai, žmonių žudynės taip ir eina iš vieno to "laisvojo pasaulio" krašto į kitą.

Žiūrint į tai kyla klausimas: — Kas tai, ar žmonės pakvaišo, kad eina ir kovoja, savo galvas guldo, bekovodami prieš "laisvąjį pasaulį", ar kas nors bloga yra su "laisvuuoju pasauliu"?

Patikėti tam, kad žmonės eity mirti, bekovodami prieš savo gerą, ką turėtų teikti "laisvasis pasaulis", atrodytų kvaila. Žmogus vienas ir kitas gali sukvailuoti, bet ne ištisos tautos, ne ištisų šalių gyventojai po visą pasaulį. Pasilieka antroji galimybė, kad tas "laisvasis pasaulis" nėra jau toks "laisvas pasaulis" ir kad jis tokiuo veidmainingai vadinasi.

Ir toji veidmainystė labai aiškiai pasirodo, kur tik pasižiūri.

Paimkim Korėją, paimkim Britų Gvinėją, Guatemalą, Tunisiją ir Moroką, visur pamatysime, kad ten imperalistai laiko žmones ir tautas priespaudoje, pavergime. O tais geraisiais "angelais" tik apsišaukia, apsišaukia labai garsiai, nes jų rankose visos priemonės tokio apsišaukimo.

Visur vakariniame pasaulyje ginklas ir smurtas. Gražūs žodžiai, bet negražūs darbai.

Panašiai ir mūsų lietuviški ponai "vaduotojai" labai gražiai kalba apie "tėvynės" meilę, tautiškumą, bet savo tautietį jie pagatavi šaukšte vandens prigrindyti.

Kaip jau faktais prirodyta, tie "gynėjai" griebiasi šlykščiausių priemonių savo "galiai" išlaikyti ir pažangiems žmonėms užčiaupti burną, ne tvirtesniais argumentais, bet niekšingiausiomis priemonėmis.

Kardelio ir jo klišos iš po "Nepriklausomos Lietuvos" vardas jau kelintu sykiu susiriša su kryžiokiškais veiksmais, atsuktai prieš montrealiečius lietuvius. Tačiau ponai "vaduotojai" nieko kito neturi ir negali parodyti sutvirtinimui savo pozicijų išveivijos tarpe.

Brudas išspiautas iš tautos kūno, brudu ir paliko, jis teršia puikų ir kultūringą Kanados lietuvių gyvenimą.

Pastaruoju laiku presiden-

Pradedant rugpiūčio 14, Toronte atsibus Penktas Tarpautinis Protinės Sveikatos Kongresas, kuriame dalyvaus atstovai iš 44 valstybių. Nuotraukoje matote Katherine Tennes ir Dr. S. Arai. Pastarasis yra atvykęs iš Japonijos. Kai kurie iš atvykusių delegatų išsireiškė, kad žmonės, kuriems sekasi, yra nenormalūs protiniai.

Ką Kiti Rašo

"Pilvažmogiai"

Dr. J. Daugailis (kun. Prunskis) nukalė naują mūsų kalboje būdvardį ar daiktavardį: "Pilvažmogiai". Nesnieji ateiviai, kurie neperka klerikalų leidžiamos literatūros.

Marijonų organas, girdi, išleidžia labai daug "literatūros", tokios kaip kantičkų

tas Eisenhoweras per kelis sykius yra pareiškęs aštrių grumojimų Kinijos adresu. Vienu iš jų yra pareiškimas, kad Amerika kariaus gindama Formosą, jei Kinija ją užpuls.

Toks pareiškimas atrodytų ne tiek grumojantis, jei jis tuo patim kartu būtų pareiškęs, jog Amerika neleis Čiang Kai-šekui provokuoti tokio užpuolimo. Faktas gi yra plačiai žinomas, kad Čiang Kai-šeko jėgos iš Formosos dažnai daro ginkluotus užpuolimus ant Kinijos, bet niekad ir niekur prieš tai prezidentas Eisenhoweras nėra pasisakęs.

Taigi, toks prezidento Eisenhowero pareiškimas nei kiek nepatarnauja taikai, o kaip tik priešingai, jis padrąsina Čiang Kai-šeką prie tolimesnių provokacijų.

Prezidentas susilauktų didelės pagarbos ir plataus pritarimo, jeigu jis paragintų ir vieną ir kitą pusę prie taikio būdu, konferencijose ir pasitarimuose, sureguliuoti Formosos klausimą.

Z. J.

žyvatų šventųjų, uždraustų stebūklų, šv. Jono apreiškimų, mistiškų rytų pasakų ir t.t. O klerikalios literatūros platintojai praneša leidyklai:

"Romanų, apysakų ir pan. siųskite po 3 egzempliorius, o poezijos — tik 1 egz.

Tai bent platinimas literatūros?

O tai dėl to, kad gadzinkų ir kantičkų kupčiai pasidarė "pilvažmogiai", išvedžioja jagamastis.

Duchaunos literatūros leidimas vis tiek nebūtų tokioje kritiškoje padėtyje, sako Dr. Daugailis, jei ne Lozoraitis. Girdi, tas paskudninkas sėdi šventojo tėvo priemenėje ir Washingtonas jam siunčia kas mėnesį po \$500.

Aišku, tie pinigai nepriklauso nei kun. Prunskui, nei Lozoraičiui. Jie yra likučiai Lietuvos aukso fondo, kurį Amerika užšaldė, kai Smetona pabėgo pas savo draugą Hitlerį. Jie priklauso Lietuvos liaudžiai, bet...

Kiek už \$5,000,000 būtų galima išleisti kantičkų ir visokių gadzinkų. Tegul to šoto ir niekas nepirktų, bet klerikalai vis vien galėtų pasigirti išleidę gausybę "literatūros". — L. Jonikas.

Tiesa Randa Kelius

Ne dažnai, bet ir kapitalistinėje spaudoje pasirodo žiupsnelis tiesos. Šiuo tarpu įvyko "San Francisco News" ir "The Chronicle" laikraščiuose.

Jų korespondentai-kolum-

nistai Europoje rašo iš ten, kad Tarybų Sąjunga tikrai nori taikos. Tai idomus pripažinimas.

Tais kolumnistais yra Arthur Caylor ir Royce Brier.

Štai ką sako A. Caylor, kuris turėjo interviu su 10 laikraščių redaktorių Vakariniėje Vokietijoje:

"Priežastis kodėl tieji redaktoriai nebijo rusų yra ta, nes jie įsitikinę, kad rusai nenori trečiojo pasaulinio karo".

Pridurti galima tik tą — jei redaktoriai rusų nebijo, jų laikraščių skaitytojai dar mažiau.

Antras kolumnistas — R. Brier tokią pat išvadą daro pasiremdamas tuo, kad visoje Tarybų Sąjungoje vedama milžiniška statyba. Jis teigia:

"Naujieji Maskvos dangorėžiai mūsų valiuta kainuotų pusę bilijono dolerių... Nėra įmanoma, kad sovietų vadai juos aukotų sunaikinimui... tas duoda suprastį, kad sovietai nesitiki karo. Juk pakaktų vienos bombos sugriauti tuos pastatus, kurie taip sunkiai atseina išbudavoti."

Ką tiėdu kolumnistai dabar pasakė, tas buvo žinoma ir kartojama jau seniai europinėje spaudoje.

Nors pavėluotai, bet ir amerikiečiai po biskį gauna tikruosius faktus išvysti pro tą tirštą melų miglą apie "rusų agresiją".

O kada tiesos žodis pradeda Ameriką pasiekti, karą instigatoriams darosi sunkiau praveisti savąją programą. — V. J. S.

Kaulų Nesulaužė

Lozoraitinė "Vienybė" (liep. 30) didelėm raidėm pirmame puslapyje praneša, jog —

"VLIK'o pirmininkai grįžta niekam kaulų nesulaužę".

Tie "pirmininkai" yra prelatas Mykolas Krupavičius ir K. Žalkauskas. Vakarų Vokietijoje jiedu pirmininkauja raketui, kurį vadina "vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas", sutrumpintai — "VLIK".

Būdami Vokietijoje ir negalėdami "išlaisvinti" Lietuvos, jiedu atvyko Amerikon ir, anot lozoraitinių, bandė "išlaisvinti" Washingtono užgrobtą Lietuvos aukso fondą. Kadangi lig šiol lozoraitiniai stovėjo arčiau to fondo, tad jie dabar ir tiesijasi, kad Krupavičius ir Žalkauskas apledo Ameriką "niekam kaulų nesulaužę".

"Naujienos" stovi su prelatu, kaip ir pritinka "socialistams". Labai užsigavusios dėl "Vienybės" paskelbimo, kad Krupavičius niekam "kaulų nesulaužė", "Naujienos" atkerta (liep 31):

"Tam tikros krypties lietuvių laikraščiai labai daug rašė apie VLIK'o pirmininko

ŠYPSENAS

Vistiek Gerai

Po arklių lenktynių treniruotojas prisipažino, kad jis davė arkliui gerą stiklą degtinės.

"Tai kas iš to, jis vistiek nelaimėjo lenktynių", skundėsi nusiminęs savininkas.

"Bet mūsų arklys buvo linksmiausias iš visų per visas lenktynes," tiešijo treniruotojas.

Čiampionai

Senas žuvininkas mėgo girtis, kad jis sugauna dideles žuvis. O kad jam tikėtų, jis pasišaukdavo skeptikus ir jų akyse sverdavo sugautas žuvis.

Vieną dieną atėjo pas jį vienas jo pažįstamų pasiskolinti svarstyklį. Už kiek laiko grįžo jis su svarstyklėmis ir sušukė:

"Sveikink mane! Aš esu tėvas 24 svarų vaiko".

Jis Jau žino

Įbėgo berniukas ir pranešė motinai, kad jis įgriovė kėpėčias į gėlių lysvę.

"Bėk ir pasakyk tėvui," patarė motina.

"Tėvelis jau žino, nes jis kabo ant lango", paaiškino vaikas.

M. Krupavičiaus ir Vykdomosios Tarybos pirmininko K. Žalkausko "nepasisekimus" su JAV vyriausybe... Dabar jie trimituoja, kad Krupavičiui ir Žalkauskui "nepasisekė" ir pasitarime su lietuvių politinėmis grupėmis New Yorke, prieš išvažiuojant atgal į Europą".

Už "išlaisvinimą" Washingtono įšaldyto Lietuvos aukso fondo jau seniai eina kova tarpe smetoninių "diplomatus", ypatingai "diplomatiškos šefo" St. Lozoraičio ir įvairių raketierių grupių Vokietijoje, Chicagoje, New Yorke.

Smetonininkų "spauda", "Vienybė", "Dirva", kanadiškis savitraštis "Nepriklausoma Lietuva", "Margutis" palaiko Lozoraitį. Menševikų "Naujienos", "Keleivis" ir klerikalų spauda įsikibo ir prelatu Krupavičiaus padalkas.

Paskutiniame ginče su smetonininkais Grigaitis net Krupavičiaus titulo prelatas nepamini. Nebemini nei to fakto, kad tas pats "Juodasis Mykolas" Krupavičius laimino Smetoną, kada jis, nuvertęs teisėtą prezidento Griniaus vyriausybę, užsisėdo ant lietuvių liaudies sprاندo.

Pagaliaus šiame ginče Grigaitis nebeįvardina nei "Vienybę", nei "Dirvą", nei karešė apie VLIK'o pirmininko (Pabaiga ant 7 pusl.)

Lietuviški Kryžiokai Faktų Šviesoje

MONTREAL. — Prieš porą savaitę, liepos mėn. 22 d., vakare atvažiuoja pas mane provincinės policijos pareigūnai ir praneša, kad jie turi informaciją, būk pas mane yra eibės priešvalstybinės literatūros, todėl jie turi ją surasti ir paimti. Vėliau paaiškėjo, kad jie to paties ieškojo ir pas M. Gudą. Tai buvo aišku, kaip diena, kad šis provokacinis darbas (tokios informacijos policijai) buvo atliktas lietuviškų kryžiokų, buvusių Smetonos laikais fašistinių žvalgybininkų, hitlerinių dypukų. O kad tas pasitvirtintų realiu įvykiu, prisiejo palaukti ir patykoti, kas pirmas apsidžiaugs savo begėdišku darbu, nes tai jau paprasta taisyklė: provokatoriui liežuvis niežės pasigirti savo juodu darbu, jei niekas kitas apie tai nekalbės.

Kaip buvo manyta, taip ir įvyko. Ir kas, jūs manote, pirmas pasirodė? Ogi Jonas Kardelis pirmas iškišo pliką su savo gizeliais galvą. Jis ir jo kryžiokiška klika apsidžiaugė, kad "pas Lesevičių... ir pas M. Gudą saugumo organai, kaip informuojama, radę daug priešvalstybinės literatūros ir kitos medžiagos ("NL", rugp. 4 d.). Suprask žodį "informuojama". Reikia, išeiti, kad policija Kardelį informavo, ką rado pas mane ir pas Gudą. Absurdas. Policija tik ieškojo tokių dalykų, o Kardelis ir kiti kryžiokai iš po "Nepriklausomos Lietuvos", pastogės paskelbė, kad ir surado. Dar daugiau, Kardelis rašo, kad "buvę jie (policija) ir pas kitus". Bet neteko girdėti, kad būtų buvę pas ką nors daugiau. Pasirodo, kryžiokai buvo apskundę ir daugiau žmonių, o policija, matomai, pakvaišėliam daugiau jau netikėjo ir nėjo į stubą. Taigi, Kardelis veltui pasigyrė ir tik save išvilko faktų šviesoje.

Kardelis ir jo pastumdėliai, kurie su juo bendradarbiauja ir kurie jau senai atsidalinę su švaria sąžine, beprotiškai meluoja apie jų sapnuojamą priešvalstybinę literatūrą ir kitą medžiagą. Faktas palieka faktą. Jei policija pas mane ar pas Gudą būtų radusi priešvalstybinės literatūros arba kitos įkriminuojančios medžiagos, tai būtų mus areštavusi ar teismo organams atidavusi. Bet nei vieno, nei kito nepadarė.

Toliau Kardelis sapaliodamas visokias nesąmones, bando gąsdinti lietuvius Lesevičium. Apie tai, Kardeliui ir jo kryžiokiškai šaikai galiu tiek pasakyti: aš, kaip jūs norėtumėt perstatyti lietuviams, "baisus Lesevičius", gyvenu Montreale virš dvidešimt metų. Neturiu palikęs

užpakalįj savęs juodų darbų nei Lietuvoje, nei čia, Kanadoje. Neesu prasižengęs nei prieš valdiškus, nei prieš moralius įstatymus. Mano sąžinė švari ir atvira, nieko nėra joje paslėpta. Pažįstu daug lietuvių. Taip lygiai pažįstu mane lietuviai. Neesu nė vieno nuskriaudęs, ką nors bereikalingai užkabines ar įžeidęs. Nesigėdinu niekam į akis pažiūrėti ar sutikti ir pasikalbėti. Mano santykiai su visais lietuviais puikiausi.

Ne taip yra su jumis. Jūs, nežiūrind to, ką ne vienas iš jūsų esate palikę juodų darbų Europoje ir tų savo darbų bijodami pabėgote, jau ir čia Kanadoje, Montreale mieste, nors ir per tą trumpą laiką, jau spėjote parodyti savo tikruosius dantis, jei nieko negalėdami aktualiai padaryti, tai bent bandymais. Jūsų smurtiškus žygius jau spėjo pajusti Montreale lietuvių visuomenė draugijoje, pavieniai žmonys ir net parapijonys, kunigas ir baž-

Kuopų Valdybas ir Narius Visas Lietuvių Literatūros Draugijos

Siomis dienomis L. L. D. Centralinis Komitetas atlaikė savo pusmetinį suvažiavimą. Išklause sekretoriaus ir iš Kanados svečio pranešimus apie organizacijos stovį. Ir, po plataus apkalbėjimo, vienbalsiai nutarėm:

1. Apsigynimo darbą vesti iki laimėjimo.

2. Būtinai turim šiemet išleisti tą svarbią knygą apie Amerikos prezidentus: Nuo Washingtono iki Eisenhowerio. Ji bus duodama nariams, kurie bus pasimokėję už 1954 metus.

3. Narinių duoklių mokėjimo laikas pailgintas iki lapkričio 1 d., 1954. LLD Konstitucija sako: "Nariai, neužsimokėję iki 1 d. liepos mėnesio tampa blogo stovio nariais ir negauna šviesos ir knygų." Taigi, Centralinis Komitetas pratęsė narinių duoklių pasimokėjimo laiką iki 1 d. lapkričio, 1954 metų, ir duoda pilną progą gauti šių metų labai brangią knygą. Tad, kuopų valdybos, pasidarbuokite išrinkdami narines duokles, o nariai pasistenkite pasimokėti.

4. LLD 185 kp. pavesta peržiūrėti Centro Sekretoriaus ir išdininko knygas.

5. LLD Centralinis Komitetas yra labai dėkingas visoms kuopoms už gausiai teikiamą finansinę paramą. Iki šiol mes drąsiai galėjom vesti apsigynimo darbą ir sykiu rengiamės išleisti labai svarbią knygą, kurią nariai gaus

nyčia.

Zodis į Montreale lietuvių visuomenę. Kaip matote "Nepriklausomos Lietuvos" redaktoriai ir visa jų kryžiokiška klika įpuola desperacijon. Jie neturi ateities, nei švaraus kelio, kuriuo galėtų eiti. Jie prarado Lietuvos savo teroristinio klestėjimo dienas. Pabėgo pas Hitlerį, neteko ir jo — jam galva, nuo sąjungininkų rankos, įskaitant ir Kanadą, nusirito nuo pečių. Atsibaštė į Kanadą ir čia ramiai jie negali gyventi. Jie staugia. Tiek tik jie ir gali padaryti. Jų balsas nueis niekais, kaip laukinio žvėries staugimo balsas prapuola miške.

Mes iš savo pusės tęskime savo darbą už kultūringą gyvenimą, už šviesesnę rytojų, už skaitesnę Kanados gerbūvį. Ateitis, taika pasaulyje, žmonių laisvė ir demokratinės teisės stovi tų pusėj, kurie pasiryžę už šiuos principus stovėti.

J. Lesevičius

pabaigoj šių metų arba pradžioj 1955.

Todėl LLD Centralinis Komitetas, dėkodamas už praeitį, meldžia nepamiršti ir ateities, nes apsigynimo darbas dar toli nebaigtas.

Kuopos, Patekusios Į Garbės Sąrašą

Labai malonu pranešti, kad pirmą buvo paskelbtos 8 kuopos, o dabar dar 15 kuopų įstojo į garbės kuopų sąrašą. Tai yra kuopos, kurios prisuntė narių mokesčius į centrą už tokį skaičių narių arba daugiau kaip 1953 metais.

177 kp., Aurora, Ill., 27 kp., New Britain, Conn.; 180 kp., Wilmerding, Pa.; 29 kp., San Francisco, Cal.; 118 kp., White Plains, N. Y.; 76 kp., Saint Clair, Pa.; 36 kp., La Porte, Ind.; 15 kp., Gibbstown, N. J.; 30 kp., Chester, Pa.; 7 kp., Springfield, Ill.; 51 kp., Burton, Ohio; 132 kp., Tacoma, Wash.; 153 kp., San Francisco, Calif.

97 kp., Plymouth, Pa., gavo net 9-nius naujus narius.

Tad mums visiems yra labai puikus pavyzdys, kad kur tik buvo veikiama, ten ir pasekmės yra puikios.

Imkime pavyzdį iš virš pažymėtų kuopų ir bandykime savo kuopas padėti į garbės kuopų sąrašą.

Lai gyvuoja LLD kuopų veikimas po visas lietuvias apgyventas kolonijas!

LLD Centro eSkrt.

Jonas Grybas

PARA PACEM

Abbe Jean Boulier

(Šio straipsnio autorium yra buvęs Francijos Katalikų Instituto Tarptautinių Teisių profesorius. — Red.)

—o—

Kaip žmonės gali užsitikrinti saugumą; tai yra, apsaugoti savo teritoriją ir žmones nuo priešų agresijos? Pirmą, paprasčiausias ir primityviausias atsakymas — griebtis ginkluotų jėgų. Kitu būdu yra atbaidymas agresijos iš kalno. Tai yra, įrodinėti, kad invazijos kaina bus peraukšta, nors ir būtų laimėta. Taip ir žiūri šveicarai į lavinimą ir naudojimą savo mažos armijos. Invazija Šveicarijos neapsimokėtų; per daug kainuotų. Mes randame tą pačią idėją amerikiečių formoj — terorizuoti agresorių iš kalno grumojant baisiu kerštu.

Jei mes įvesime balanso jėgos idėją, išėitis pasidarys dar komplikotesnė ir iškilis sąjungininkų problema. Sąjungos paktas siekia pasipriešinimo galingai agresijos jėgai bendromis jėgomis tikslu atsteigti balansą, tokiu būdu užtikrinant sąjungininkų saugumą.

1914 metų karas parodė, kaip bevėrtė ir žalinga ši sistema buvo. Balansas tarp dviejų nedraugiškų bloku buvo apskaičiuotas taip atsargiai, kad to rezultatu buvo užtraukimas žudynių ir naikinimo ištisais metais. Sąjungininkai buvo surišti sistemoms sąjungų ir garantijų taip kietai, kad nebuvo mažiausios progos manevravimui. Paskutinėmis 1914 metų liepos dienomis, karo žibintas ėjo iš rankų į rankas, kol galutinai karas užsiliepsnojo. Nei viena dalyvė negalėjo sutraukti retėžius, kurie rišo jas, du blokai ritosi kartu į prapultį.

Ilgą laiką Britanijos žmonės manė esą laisvi sutikti ar nesutikti su krūvina avantiūra. Bet iš pat pradžių Entante Cordiale, po slaptų pasitarimų aukštųjų komandų, Francijos laivynas buvo sukoncentruotas Viduržemyje. Tas apgynimą Francijos perplaukos ir Atlanto pakraščio paliko Karališkam laivynui. Britanija buvo prižiūta taip greitai, kaip galima. Išžaginimas Belgijos, kas buvo numatyta aukštosios komandos, buvo tikrai pretekstas sukėlimui visuomenės opinijos palaikymui intervencijos, kuri buvo nutarta daug laiko prieš tai, bet dar nežinoma Britanijos žmonėms.

Ginklavimasis ir Baimė

Ši sąjungų sistema, paremta balanso idėja, taipgi apima ir ginklavimosi lenktynes. Ši vis pacem, para bel-

lum — jei nori taikos, renkis karui. Šis prisirengimas yra žalingas žmonėms, nors labai vaisingas firmoms, kurios turi kontraktus. Bet gantiškos pastangos, kurių tas reikalauja, gali būti išlaikomos tiktai pagalba neapykantos kampanijų, ir vyriausybės galų gale tampa belaisviais tų kampanijų, kurias jos pačios pradeda. Jos kursto baimę ir neapykantą būsimo priešų norėdamos išjudinti mases. Bet su laiku pasidaro neįmanoma palenkti opinią priimti taikiai, priimtina išėitį, kuri gali pasitaikyti staigiai, nes tokios išėitys reikalauja abipusių nuolaidų ir pasiaukojimo. Dalis amerikiečių opinijos stato šerius tik pagalvojus apie Tarybų Sąjungos "užgerinimą", kaip kad kitais laikais Francijos visuomenės opinija negalėjo dovanoti Caillau sutartį Congo klausimu, su kuria jis išgavo Vokietijos sutikimą su mūsų įėjimu į Moroką.

Jei norite toliau eiti, galite pastebėti, kad Jungtinių Valstijų politika, po to, kai Hitlerio Vokietija kapituliavo, atvedė mus prie to taško, kur tarptautiniai santykiai buvo per pirmus šešius mėnesius 1914 metais.

NATO garantija yra ta, kad visi partneriai bus kare atsitikime tiesioginės ar netiesioginės agresijos ar subversijos, atsuktos prieš vieną iš jų bile kurioje pasaulio vietoje. Klasikiniai ginklai leidžia tam tikrą užtrukimą operacijose. 1939 metais, kuomet buvo įsiveržta į Lenkiją, kelių valandų užtrukimas galėjo sulaukyti visą dalyką. Bet nukliniai ginklai smogia momentaliai ir nebegalima sugrįžti. Už kelių sekundžių po nuosprendžio, kad papildyta agresija, jie jau skris linkui baisiųjų savo siekių.

Po 1914 metų karo, sistema sąjungų atbaidymui agresijos, ar, kaip amerikiečiai sako, "terrorizavimui" agresijos, aplamai buvo pasmerkta. Šios rūšies saugumas, paremtas sąjungų paktais, turėjo būti pakeistas visuotina kolektyvio saugumo sistema. Tas ėjo į Tautų Lygos konvenciją.

Norint gauti idėją, kokį progresą tas reiškė, užtenka prisiminti, kad tos Konvencijos įžangoje, valstybės sutiko su "tam tikromis obligacijomis nesiimti karo."

(Bus daugiau)

SAO PAULO. — Brazilija, kurios teritorija užima 3,288,000 ketvirtainių mylių, turi daugiau kaip 54 milijonus gyventojų.

Ka
Ap

Liet

Sie ir religijų pusės r su seną kitos p mį idea fijos mū tą šiam dų filo sandrie kū filo apie igi mingun pininko kojo p apie at vulių a dies at

Kada rado d dėl to jos ske kė atvi govine mėnišk krikščiu jungia niai, yf Marko sustipr mos im j krikšč tingesn jos idėj forma. savo s bruožą, susitaik sluoksn tis Kris nuolanl paveiks "kas di zario — nybė iš ligijos dančių: 325 me rius Kc ją val Nikėjos mas, j pačiam tē pa dogmas jas iš 4(gelijų i kymus, galutin dančių būdu vatstyb užmirš čionybė mokrat sia.

Nagr bės atsi mas kl Kristus klausim patikim Kristų, bę, nēr nuo Kr mas ka

Ką Mokslas Sako Apie Krikščionybę

H. Zabulis

Lietuvos TSR Politinių ir Mokslinių Žinių Skleidimo Draugijos itkrasis narys

(Tąsa)

Sie ir daugelis kitų Rytų religijų elementų iš vienos pusės maišėsi tarp savęs ir su senąja Romos religija, iš kitos pusės buvo pagrindžiami idealistinės graikų filosofijos mokymu. Ypatinę vietą šiame mišinyje užima žydų filosofija. Filono Aleksandriečio mokymas ir stoikų filosofija. Filonas mokė apie įgimtą žmogaus nuodėmingumą, suformulavo tarpininko tarp dievo ir žemiškojo pasaulio sąvoką, mokė apie atgailą, paremtą ne gyvulių aukojimu, o savo širdies atnešimu dievui.

Kadangi krikščionybė atsirado engiamosiose masėse, dėl to ji pati ir ankstyvieji jos skelbėjai iš pradžių reišė atvirą protestą prieš vergovinę santvarką, prieš romėniškąją tikrovę. Vėliau krikščionybė vis daugiau įsijungia turtingesnieji sluoksniai, ypač nuo imperatoriaus Marko Aurelijaus laikų, kai sustiprėjo bendra krizė Romos imperijoje. Nuo to, kiek krikščionybė išiliedavo turtingesnieji sluoksniai, keitėsi jos idėjinis turinys ir išorinė forma. Krikščionybė prarado savo aštrų antiromėnišką bruožą, atsirado idėjos apie susitaikymą su turtingaisiais sluoksniais, pradėjo formotis Kristaus, kaip romaus ir nuolankios širdies žmogaus, paveikslas, išryškėjo idėja "kas dievo — dievui, kas cezario — cezariui". Krikščionybė iš engiamųjų masių religijos pamažu virsta valdančių sluoksnių religija. Kai 325 metais Romos imperatorius Konstantinas paskelbė ją valstybine religija, kai Nikėjos bažnytinis susirinkimas, pirmininkaujant tam pačiam Konstantinui, nustatė pagrindines bažnyčios dogmas, atrinko 4 evangelijas iš 40 iki tol buvusių evangelijų ir įvedė kitus patvarkymus, krikščionybė buvo galutinai suformuota į valdančiųjų klasių religiją. Tuo būdu krikščionys, įsigiję valstybinės religijos padėtį, užmiršo pirmykštės krikščionybės naivumus su jos demokratine - revoliucine dvasia.

Nagrinėjant krikščionybės atsiradimą, dažnai keliamas klausimas, ar gyveno Kristus. Mokslas atsako į šį klausimą neigiamai. Jokių patikimų istorinių žinių apie Kristų, kaip istorinę asmenybę, nėra. Metų skaičiavimas nuo Kristaus, praktikuojamas kapitalistiniuose kra-

tuose, yra vėlyvas dalykas ir nėra joks argumentas Kristaus istoriškumui įrodyti. 525 mūsų eros metais Romos vienuolis Dionysijus Mažasis, nesiremdamas jokiais istoriniais dokumentais, "išvedė" Kristaus gimimo laiką ir pasiūlė popiežiui skaičiuoti metus nuo Kristaus gimimo. Tačiau metų skaičiavimas nuo Kristaus net ir krikščioniškuose kraštuose ilgą laiką neprigijo. Prancūzijoje pradėta skaičiuoti metus nuo Kristaus gimimo septynioliktame šimtmečiuje, Anglijoje — aštuonioliktame šimtmečiuje, Rusijoje nuo 1700 metų ir t.t.

Į feodalizmą krikščionybė atėjo jau kaip valdančioji ir kartu reakcingiausioji jėga. Ji glaudžiai suaugo su pasaulietiška feodalizmo valdžia. Feodalinė valstybė tuo metu buvo visai neįsivaizduojama be bažnyčios. Skelbdama savo "dievišką neklaidingumą", krikščionybė pilnai įsiviešpatavo visose politikos ir mokslo šakose, slopinė kiekvieną revoliucinį masių pakilimą. Kovai su revoliuciniu masių judėjimu buvo įsteigta vadinamoji šventoji bažnytinė inkvizicija. Šioji tikėjimo "gynėja" žiauriai siautėjo visoje Europoje. Sien tik Ispanijoje inkvizicija nukankino ir sudegino ant laukų beveik 350 tūkstančių žmonių.

Kylančioji buržuazija prancūzų švietėjų asmenyje aštriai kritikavo krikščionybę — feodalizmo ramstį, o šioji savo ruožtu, buvo žiaurus buržuazijos priešas. Tačiau buržuazija nugalėjo, ir krikščionių dvasininkai greit su ja surado bendrą kalbą. Bažnyčia tapo pagrindiniu valdančiosios buržuazijos ramsčiu ir padėjėju kovoje su kylančiuoju darbininkų judėjimu. Vatikanas šiuo metu yra patikimiausias Amerikos monopolijų įrankis.

Į Lietuvą krikščionybė buvo nešama kryžiuočių ir kavalijuočių ordinų kardais. Lietuvių tauta, broliškai remiama rusų, ukrainiečių ir baltarusių tautų, atrėmė ordino agresiją, o 1410 metais ties Žalgiriu lietuvius, rusų, lenkų, čekų jungtinės kariuomenės sudavė mirtiną smūgį šiai viduramžių pabaisai. Tačiau krikščionybė atrado sau kelią į Lietuvą per lenkų ponus. Vadinas, krikščionybė į Lietuvą atėjo iš karto kaip jėga išnaudotojų klasėms palaikyti. Tokį vaidmenį Lietu-

voje krikščionybė vaidino per visą feodalizmo ir buržuazijos viešpatavimo laiką.

Bažnyčia atliko Lietuvoje šlykštų vaidmenį remdama carizmą, kovodama prieš darbininkų judėjimą 1905 m. Dar 1900 metais kunigų laikraštis "Tėvynės sargas" rašė: "Politišką Lietuvos neprigulumystę skaitome už tuščią svajonę ir prieš aną išreikštą neva lietuviškos socialdemokratiškos partijos išleidžiamas knygelėse atvirai protestuojame. Sargiečiai, o su jais visa konservatyviška lig kaulų smegenų Lietuva pripažįsta Rusijos ciezarių už savo tikrą valdovą".

Bažnyčia aktyviai padėjo Lietuvos buržuazijai 1918-1919 metais, kai ji su Vakarų imperialistų pagalba paskandino kraują darbininkų

ir valstiečių Tarybas. Įsiviešpatavus buržuazijai Lietuvoje, dvasininkija, suformavusi savo krikdemiškąją partiją, iki pat 1940 metų dalijosi su tautininkais grobį iš valdžios lovio. Kunigas Lietuvoje buvo ir dvarininkas, ir fabrikantas, ir bankininkas, ir ministras.

Tačiau Lietuvos darbo žmonės, Komunistų partijos vadovaujami, broliškų tarybinių tautų remiami, nuvertė nekenciamas išnaudotojų klases. Lietuvoje amžiams panaikintas išnaudotojų klasės, kuriame šiais laikais glūdi bet kokios religijos socialinės šaknys. Komunistų partija skiepia tarybiniam žmoniems materialistinę ideologiją, kuri veiksmingai padeda kovoje prieš seno liekanas, naujo gyvenimo statyboje.

Apie Širdžių Žaizdas

Romantiški, svajingi žodžiai, kai ką paveikia. Ypatinai tokie žodžiai įspūdingi esant parke vėlai vakare, mėnuliui šviečiant...

Mūsų lietuviški ponai, turi didelių palinkimų prie tokių romantiškų ir svajingų žodžių. Mat, tokie žodžiai palengvina realybę apgaubti nekaltybės skraiste ir tokiu būdu paslėpti veidmainystę.

Įprotis, ar tai jų "išsimokslinimas" neatpalaiduoja jų nuo tų saldžių žodžių ir šioje šalyje, stengiantis apgaudinėti tiek naujai atvykusius, dypukus, tiek senuosius lietuvius.

Jie vis dedasi kaž kokiais svajingais romanuose saldžiai apdainuotais, senovės riteriais, gelbstint žiauraus smako teriojamą tėvynę, nors aktualiai, dienos šviesoje, jie yra niekas kitas, o raketieriai. Žmonės, kure dėl savo karjeros ir lakštingala pačiulbės ir jaučiu pabaubs; šuneliu palos ir katele pamurkuos, — bet esant galimybės vilko nasromis žmogų sudraskys. Tokiais jie praktikavosi būti Smetonos laikais, tokiais jie buvo Hitleriui tarnaudami.

Kaip lapė gerinasi Tėviškės Žiburių bendradarbis Pr. Alšėnas. Jis čiuaba visomis gaidomis. Nenuostabu, žmogus mokslus ėjęs...

Pastarojoj T.Ž. laidoje, jis, stengdamasis žmones kurstyti už karą ir ramindamas savo pasekėjus, užgiedojo:

"Mes tremtiniai, jų vadinami 'populiarešniu' vardu DP, ligi šiol buvom tarytum tyruose šaukiančios sąžinės balsu. Šaukėm, įrodinėjom, rodėm savo širdžių ir kūno žaizdas, padarytas bolševikų. Deja, Vakarų pasaulio demokratai ilgą laiką mumis netikėjo. Dabar — jau pradeda tikėti".

Oi, griaudūs žodžiai! Nors

imk ir verk. "Rodėm širdžių žaizdas, šaukėm tyruose..." Vargšai, vargšeliai! Dievulėli, tu mano!

O kaip apie prasikaltimus? Kodėl nepakalbi, ponaičiuk! Ar neskriaudėt, nekalinot ir nešaudėt Lietuvoje nekaltų žmonių prie Smetonos? Kaip pasielgta su valstiečiais streikieriais? Kaip su keturiu būdu paslėpti veidmainystę?

Net čia, Kanadon ir Amerikon "atitremti", ar visi pradėjo žmoniškai gyventi?

Ką pasakyti turi Pr. Alšėnas apie užpuldinėjimus susirinkimui, apie atlenktus peilius Montreale, su kuriais buvo užpuolę piknikaujančius? Koks skirtumas, ar tai buvo Alšėno, ar Kardelio organizuoti? Viena grupė yra lygi kitai.

Ir dabar, yra kurstomas karas. Ar tai nekurstymas prie prasižengimų, prie kriminalystės?

Bet, tačiau, tas menkniekis, palyginus su nusizengimais, papildytas Hitleriui tarnaujant. Tas, kas buvo Lietuvoje prie Smetonos, tai buvo tik repeticija. Tikrieji vilko nasrai buvo parodyti Hitleriui betarnaujant. Dėl ko ir atsirado visos širdžių ir kūno žaizdos ir šaukiantis balsas tyruose.

Tiesa, mes, seni kanadiečiai, tų veiksmų nematėm ir negalėtume prirodyti, ar tai buvo Alšėno, ar Kardelio, ar kurio kito "vaduotojo" pasekėjai. Bet jeigu yra bendra žaizda, tai yra ir bendras prasikaltimas.

O prasikaltimai padaryti, faktai užfiksuoti. Stovi paminklai.

Apie tuos faktus kalba patys dipukai. Mañ vienas pasakojo, su pasitenkinimu, kaip tūlo žmogaus šeima Lietuvoje buvo išžudyta. Girdi, "draugau vienas paėmė už krutų, o kitas parabelio kotu

galvą suskaldė. Moterį prismeigė prie sienos. Vaikus paėmė už kojų ir tik tvykst, tvyks, galva į sieną, kaip grybukus! Paskui komisarą pribaiigė. Še, tau, draugas..."

Šitaip man pasakojo. Ne man vienam.

Taigi...

O kur tos širdžių ir kūno žaizdos? Nei pas vieną dypuką jų nesimato.

Gal kas ir nešioja giliai širdyje paslėpęs kokią žaizdą, bet už tai turi auksinių dantų kišenėje.

Faktas

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

nadiško smetonininko savaitraštį. "Naujienu" redaktoriui smetonininkų laikraščiai liko tik "tam tikros krypties lietuvių laikraščiai".

Na, tegul jie bus dievai žino kokios "krypties", bet kodėl "Naujienos" nei nebando užginčyti tokių užmetimų krupavičiniams raketieriam, pavyzdin, ką paskelbė "Vienybė":

"Kaip prisimename, buvo rašyta, kad VLIK'o pirmininkai prašys (JV valdžios) pripažinimo, mūsų prie Lietuvos aukso, reikalaus VLIK'o žmonėms privilegijų. Visa tai pateisino ir Krupavičiaus atviras pranešimas, iš kurio klausytojai pasidarė dvi išvadas:

"1. Krupavičiaus žygis Washingtone neatnešė naujos Lietuvos reikalui.

"2. Tas žygis buvo atliktas taip grubiai, kad tuo būdu labai pažeistas Lietuvos laisvinimo institucijų bendradarbiavimas, be to, svetimiesiems pademonstruota VLIK'o menka politinė išmonė bei Lietuvos laisvinimo institucijų vienybės stoka".

Kritikuodamas "Vienybę" "Naujienu" apžvalgininkas nei žodeliu neprisimenė apie tai, kas čia pacituota. Vietoje to laikosi įsikibęs į "kaulų laužymą" ir "sukritikavęs" savo patrono prelato Krupavičiaus priešą užbaigia vokišku šūkiu — "Sieg Heil!":

"Matote? Ir nė vieno šitų tikslų jie nepasiekė.

"Kur kas didesnį pasisekimą turėjo tie, kurie juos puolė. Nors ir jie nesulaužė kaulų VLIK'o pirmininkams ir nosių jiems nenušiuostė, bet juos bent pusėtinai apdrapstė. Todėl — Sieg Heil!"

Tiktai originališkoje vokiečių kalboje. Kur čia Grigaitis nesirūstins ant lozoritinių dėl Krupavičiaus misijos nepasisekimo. Juk Krupavičius teikėsi ir Grigaitį su šimučiu nusivežti į Washingtoną.

Laiminga Lietuvos liaudis, kad visiems laikams nusikratė nuo savo sprendo piktašaus. — Vilnis.

Montrealo Žinios

Pavogė Kūdikį ir Žiauriai Jį Nužudė

Liepos 28 d., Raymond Trudeau, 6 m. amžiaus berniukas, gyvenantis ant Chen-neville gatvės, išėjęs į žaislų vietą, nęgrįžo vakarieniauti. Tai buvo trečiadienis. Tėvai nesulaukę, pranešė policijai ir pradėjo visi ieškoti. Tik šeštadienį ryte, bulvių sandėlyje, ant Youville aikštės, darbininkai rado popieriniuose baksuose kūdikio kojytes, rankutes ir galvytę su nupiaustytomis ausimis ir nosimi. Liemuo buvo atrastas sekmadienio ryte, ant Lagau chetiere gatvės kambaryje. Kambario gyventojas, kuriame kūdikio liemuo buvo rastas sename čemodane, nebuvė sugrižęs per kelias dienas, tik kitoj toj stuboje gyvenę ir pajutę dvokimą, pašaukė policiją. Tokiu būdu tapo su-

rastos visos nužudyto kūdikio kūno dalys.

Tą kambarį buvo išsinuomavęs ir per kelis mėnesius ten gyveno; iš amato mechanikas, bet šiuo laiku bedarbis, našlys, dviejų vaikų tėvas, Lucien Picard. Jis, pasirodo, buvo pabėgęs į Kvebeko miestą ir ten pirmadienį buvo areštuotas, kaip įtariamas kaltininku šioj žiaurioj ežmogžudystėj.

Jei jis taip žiauriai nužudė pavogęs kūdikį ir kodėl jis jį žudė, šiuos žodžius rašant dar nėra žinios. Veikiausiai tai paaiškės tik laike teismo.

40 Metų Išgyvenusios Stuboj Dvi Seserys Išmestos Gatvėn

Mūsų didmiestis pasižymi netikėtais žiaurumais visais atžvilgiais. Štai, kad ir šis įvykis: Dvi seserys, kurios jau apie 70 metų amžiaus ir

ramiai, nieko nekludydamos išgyveno rėnduotoj stuboj, 2180 Delorimier Avenue, apie 40 metų. Pragyvenimą darė iš mizernos senatvės pensijos. Savininkas pakėlė joms rėndą ir rėndų kontrolės komisija su tuo sutiko, bet vargšės nepajėgė daugiau kaip \$40 mokėti į mėnesį. Savininkas gavęs leidimą iš rėndų kontrolės, pasišaukė policiją ir išmetė jas gatvėn, lygiai ir juodviem priklausančius daiktus. Mėtydami sugadino pianą, o gramafono plokštelių pluoštas ir pats gramafonas visiškai sudaužytas. Jos turėjusios susitaupiusios \$150 ir pasikavojusios kur tai drabužiuose, bet po policijos "iškraustymo" iš namų, neranda ir tų taupmenų.

Tai šitaip apsaugojama individualė laisvė ir žmogaus gerovė.

"Didysis Čiaudėjimas" Čia Pat

Žmonių kankynė, "didžiojo čiaudėjimo" laikotarpis jau čia pat, kaip praneša Queen Mary Veteranų ligoninės aliarginės klinikos pareigūnai. Jie spėja, kad geltonžiedžių žolių dulkės (kurios sukelia, kaip čia vadina, "hayfever") pasklis Montrealo ribose apie 15 d. rugpjūčio ir tęsis iki 15 d. rugsėjo.

Buvusioji Verdunietė Lietuvaitė — Hollywoode

Buvusių verduniečių, o dabar gyvenančių Jungtinėse Valstijose, Los Angeles, Kilmonių duktė, Rūta Kilmonytė, kuri čia dar maža būdama jau šokdavo ant scenos lietuvių koncertuose, turėdama tam gabumų ir palinkimą, nuvažiavusi su tėvais Amerikon, ten studijavo toj srityj ir jau dalyvavo radio ir TV programose, kol pagaliau pasiekė Hollywoodą. Jos pirmas pasirodymas muzikaliniame veikale, filmoje, "Seven Brides for Seven Brothers".

Tuo pačiu sykiu tenka pažymėti, kad pabaigoje peritos savaitės Rūta iš New Yorko orlaiviu buvo atskridusi į Montrealą ir jos pagerbimui, šeštadienio vakare, Šv. Kazimiero bažnyčios salėje, buvo surengta vakarienė.

Vieni Išvažiavę, Kiti Atvažiavę

Tiesa, šį vasara Montrealo ir apylinkės ribose, nėra palanki vasarinėms atostogoms — oras ne šiltas, tankiai lyja. Tačiau žmonės gavę atostogų, jų tarpe ir lietuviai, vieni išvažiuoja į vasarvietes praleisti atostogų laiką, kiti į JAV, tretį įvairius Kanados miestus. Taip lygiai čia daug atvažiavę svečiuose pas pažįstamus bei gimines.

Netoli Cornwall, Ontarijoj, atkasinėjamas 2,000 metų senumo indijonų kaimas, kuriame randama daug senienų. Šioj nuotraukoj matote keletą pavyzdžių.

Ir kadangi tokių "pakaitų" labai daug yra, todėl jokiū būdu neįmanoma išvardinti, kaip išvažinėjusius, taip ir tuos, kurie čia buvo ar yra atvažiavę pasisvečiuoti.

Sunkiai Susižeidė Vaikutis

Čarlo Martel sūnus, Richard sunkiai susižeidė ranką, taip, kad net reikėjo ligoninės pagalbos. Bet dabar jau namuose, sveiksta.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 8 iki 9 val. po pietų

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Lietuvišk

Tėvišk darbis Pr logija ir Pietų K Syngmar laimė, valstybe balso ma jis didži spėja Va nelaukti,

Persis pranašu, rus:

"... j sėtką m vens lig mis rau kas gi t gi, greič ryti 'tar binė' Pr lija, o t dar kita. JAV ga binių A Sajunga met ne JAV pre tybės se

Bet ir kad jo l la. Aps

"Be a skaites systė, r jog taj

Prisip nesamori, kad k

ka kita riečiai i ve³ rau 000,000.

"Visi jis, "ka karo pa

Iš Dipukų Spaudos

Lietuviškas Pranašas

Tėviškės Žiburių bendradarbis Pr. Alšėnas savo ideologija ir sąžine labai artimas Pietų Korėjos prezidentui Syngman Rhee. Visa jo nelaimė, kad jis nėra jokios valstybės prezidentas ir jo balso mažai kas klauso. Bet jis didžiausiu pasiryžimu įspėja Vakarų, ragina nieko nelaukti, kad nebūtų vėlu.

Persistatydamas tiesiog pranašu, jis baugina Vakarų:

„... jeigu Vakarai dar dėstę metų palauks ir pagyvens ligšiolinėmis nuolaidomis raudonųjų atžvilgiu, tai kas gi tuomet atsitiks? Nagi, greičiausia, turės pasidaryti tarybinė Italija, tarybinė Prancūzija, gal ir Anglija, o taip pat — neužtruks dar kitas dešimtmetis — ir iš JAV galės pasidaryti Tarybinių Amerikos Respublikų Sąjunga. Tik, žinoma, tuomet nebebus Eisenhoweris JAV prezidentu, Dulles valstybės sekretorium.“

Bet ir jam pačiam atrodo, kad jo pranašystė yra kvaila. Apsisukęs sako:

„Be abejonės, dažnas, perskaitęs tokią baisią pranašystę, nusijuoks ir pasakys, jog tai negalimas daiktas.“

Prisipažinęs, kad jis kalba nesąmones, vistiek jis spiriasi, kad „gyvenimo faktai — ką kita rodo“. Girdi, vakariečiai iki šiol jau „išpardavę“ raudoniesiems apie 1,000,000,000 žmonių.

„Visi gerai žinome,“ tęsia jis, „kad po II-jo Pasaulinio karo pabaigos, dėl savo ne-

ryžtingumo, aklos politikos ir įvairių nuolaidų raudoniesiems, Vakarai atidavė raudonųjų rankas milžinišką Kiniją, skaitančią penkis šimtus su viršum milijonų gyventojų (kiekvienas penktasis pasaulyje gimsta kūdikis — yra kinietis), pusę Korėjos, Lenkiją, Čekoslovakiją, Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, Jugoslaviją, Albaniją, kiek anksčiau — Pabaltijo valstybes: Lietuvą, Latviją, Estiją. Šiuo metu Azijos žemyne išpardavimas ir toliau vyksta. Baigiama išparduoti raudoniesiems Indokinija. Taigi, išpardavimo tempo stebėtinai greitas. Jeigu jis ir toliau vyks tokiu pat tempu — neužtruks išparduoti ir pardavėjai patys savęs...“

„Juk Italijoje ir Prancūzijoje net šiandien nekažin kiek tektų pakeisti, norint tas valstybes sutarybinti. Tų valstybių parlamentuose ir šiandien didelė dalis atstovų — komunistai. Taigi, gal reiktų pakeisti iškabą ir nekomunistus parlamento atstovus išvežti ten, kur raudonieji visus savo priešus veža. Anglija, kaip matome, diena iš dienos isteriškiau šaukia, jog reikia susitarti su raudonaisiais, reikia daryti jiems nuolaidas, reikia įsileisti raudonuosius Kinijos atstovus į Jungtines Tautas ir t.t. Žodžiu, anglų manymu, viską reikia daryti, visokiausias nuolaidas, kad tik pataikauti raudoniesiems, kad tik nekiltų karas tarp Rytų ir Vakarų.“

Taigi, kaip matote, nereik-

ty jau taip juoktis iš mūsų „pranašo“ pranašysčių.

Mūsų „pranašas“ ne vien matė „baisenybes“. Jis matė ir kitų „kvailystę“. Štai ką jis turi pasakyti anglams:

„Kad Sovietams karo keliu pavergimas naujų kraštų — taip pat nepakeliui, deja, ne tik eilinis anglas, besidomėdamasis šunų lenktynėmis, komikais ir kitais kasdieniniais triksais“ nesupranta, bet ir jų politikos viršūnės — premjeras Sir Churchill su Edenu, atrodo, nenori suprasti.“

Matote, visi anglai nieko nesupranta. Jie nesupranta, kad Sovietams nepakeliui karas.

Bet kaip tuomet bus su užkariavimu viso pasaulio? Ar nešaukia visi atžagareiviai, kad raudonieji rengiasi užkariavimui viso pasaulio ir reikia dėl to ginkluotis? Čia, atrodo, Alšėnas susipainiojo.

Bet nesijuokt, taip ilgai nebus. Alšėnas mato išeitį. Jis sako:

„Mes tremtiniai, jų vadinami 'populiariesniu' vardu DP, ligi šiol buvom tarytūm tyruose šaukiančios sąžinės balsu. Šaukėm, įrodinėjom, rodėm savo širdžių ir kūno žaizdas, padarytas bolševikų. Deja, Vakarų pasaulio demokratai ilgą laiką mumis netikėjo. Dabar — jau pradeda tikėti. Gaila, gerokai pavėluotai. Jeigu dar ilgiau palauks — galės būti ir visiškai vėlu, anot žodžių — šaukštai po pietų...“

Ir ką gi Alšėnas siūlo? Labai trumpai ir stačiai jis sako:

„Žodžiu, pakol bolševizmas nebus fiziškai sunaikintas, jis kenks pasauliui tol, kol visą užims arba pats

žus“. Aiškiau pasakius, Vakarai turi griebtis totalinio karo. Kitaip juk negalima fiziškai sunaikinti bolševizmo. Tokia tai išvada mūsų „pranašo“ Pr. Alšėno.

Dabar pažiūrėkime, ant kiek populiarī ta idėja.

Tos idėjos didžiausiu entuziastu yra pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee. Jis smarkiai agitavo už ją kalbėdamas Jungtinėse Valstijose laike lankymosi tenai pastaruoju laiku. Apie tai atsiliepdama, Dorothy Thompson komentuoja sekančiai:

„Tokiū būdu, ko Dr. Rhee nori, tai kad Amerika sulaužytų Korėjos paliaubas, Jungtinių Tautų sutartas, ir pradėtų preventyvį kontrevoliucijos karą Azijoje ir galimai Rusijoje. Ši prozocija daroma laike intensyvaus diplomatinio veikimo siekiant bendro suregulavimo, dėl kurio perspektyvos nėra drąsinančios, bet dėl kurio pastangos yra universalės

po visą pasaulį. „Negalimas joks suregulavimas be karo visuotinos pergalės pagrindu. Nei viena laisva tauta ar partija ar partijų frankcijos tose tautose (išskyrus Jungtinių Valstijų frankciją) negalvoja 'ultimatyvės pergalės', ar ultimatyvaus pralaimėjimo terminais. Jos galvoja gryno fizinio išsigelbėjimo atominiame amžiuje terminais, ir civilizacijos, kultūros ir institucijų, kuriose glūdi jų laisvė, išgelbėjimo terminais.“

„Nėra nei vienos sostinės, išskyrus Washingtoną, kur Dr. Rhee galėtų pasakyti tokią kalbą, kokią jis pasakė, ar būtų leidžiama pasakyti. Net neišklausytų tokio jo pasiūlymo Londone, Paryžiuje, Romoje, Bonnoje, New Delhi, Tokijo ar aCiro. Jis negalėtų pasiūlyti tai nesitikėdamas sukelti audrą pasipiktinimo New Yorke, Jungtinių Tautų asemblejoj, kurios dauguma narių, jei Dr. Rhee patarimas būtų priim-

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459

RA. 4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvoms ir Kitiems Reikalams

Fo darbo valandų telf.: OR. 4175

Yorke Brothers

Funeral Chapel

Erdvi Koplyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241

TORONTO

Pirkit Dabar! -- Taupykit Dolerius

Alyvos Degintuvai Žymiai Nupiginta Kaina

Speciali Nuolaida Skaitytojams ant Žymiųjų Išdirbysčių Degintuvų

● Fairbanks-Morse		
● Fess	Pirmiau	Dabar
● Gilbarco	\$395	\$315
● Aero		
	ir	
● Terry	Pirmiau	Dabar
● Torridheat	\$365	\$300
● Chatco		

1. Visas įdėjimas su kontroliais ir viena 200 galionų alyvos tanka.
2. Garantija vieniems metams.
3. Alyvos kontraktas su Imperial Oil, Rogers, Fueloil Ltd., ir kitomis kompanijomis.
4. Mažas įmokėjimas ir 2 metai išsimokėjimui.

Taipgi

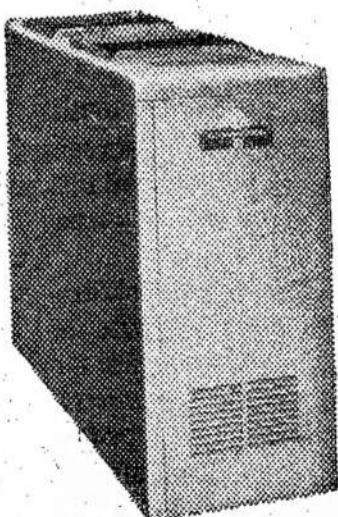
Nauji pečiai, oro reguliavimas, ir vandens šildymas

šaukit: ME. 2554

GARNEY & COMPANY

15 BARTON AVE.

TORONTO

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Dar keturias dienas vyko mirtingi mūšiai: puolimas, kontrpolimas. Paskui apri- mo: vokiečiai nustojo begal- voję apie Kijevą. Osipas iš- miegojo šešias valandas, nu- siprausė lediniu vandeniu — paspaudė šalčiai — ir susi- jaudino: kodėl iš Rojos nėra laišku? Parašė jai: gyvas, sveikas, laukia laišku — “tu dabar visas mano gyvenimas...”

— Banditai visiškai į va- lias išėjo, — tarė pulkinin- kas Šumeris. — Per dvi sa- vaites — keturi kariški ešelo- nai... Nežinau, kas juos į- kvėpė — generalinio komisa- ro nužudymas, ar raudonųjų puolimas, bet nuo rudens dėl jų nebėra gyvenimo...

— Kalti ir mūsiškiai, — at- sakė Širke. — Aš čia dešimt mėnesių ir girdžiu tik viena — “su rusais nėra ko varžy- tis”. Jūs suprantate, kad čia svarbu ne varžymasis. Žino- ma, Prancūzijoje viskas yra daug lengviau, bet mane- ruoti reikia ir čia. Rusų sie- la tamsi, per šitą mišką ga- lima pereiti, galima jame ir paklysti. Jei jūs leisite, po- ne pulkininke, aš jus supažin- dinsiu...

Jis išsiėmė iš portfelio la- pelį, prirašytą smulkia rašy- sena, ėmė dėstyti savo pro- jektą. Šumeris klausėsi išsi- blaškęs, jis galvojo: o kas, tikrai sakant, yra šitas Šir- kė? Pagal laipsnį — majora- ras, o toliau?.. Jį protegavo Kūbe. Vargšą Haincą perkė- lė į rikiuotę, kai tik jis pa- vadino majorą “apsisaukė- liu”. Pats Širke nori rodytis esąs kuklus, sakosi esąs “ei- linis darbuotojas”, net pava- dino save “tarnaite visam kam”. Tikriausiai jis turi ry- šių su Himleriu... Šiaip ar- taip, neapsimoka jo pykdyti. Ir, Širke nutilus, pulkininkas pasakė:

— Mano nuomone, tai per- nelyg subtilu čionykščiams gyventojams, justai, kad jūs ilgai esate dirbęs Prancūzi- joje. Bet pabandykite... Ar žino- te, pone majore, aš esu susižavėjęs jūsų energija...

Širke iš tikrųjų daug dir- bo. Jį slėgė aplinka. Atsimin- damas pusryčius su Berti, jis nusišypsodavo: dabar tenka baidyti laukinius. Smuiku ka- la vinis... Bet jis nesiskun- dė. Būklė rimta, raudonieji puola, kaip tik čia, Rusijoje, bus išspręstas nacional-so- cializmo likimas. Tegul ma- mytės sūnelis Hubertas ar- sibiraitas Šumeris rūpinasi savo kailiu, tokie pasirošę kiekvieną valandą susitarti su anglosaksais. O aš gyven- siu, tikrai jei gyvens Trečia- sis Reichas!...

Šitas pastabus ir protingas žmogus savo viduje buvo ri- botas, jo subtilumas tepasi- reikšdavo tik metodų sudė- tingumu ir replikų aštrumu, siela likdavo kieta ir šurkš- ti kaip akmuo. Fiurerio žo- džiai jam buvo ne žmogaus minties išraiška, o dogmos. Paryžiuje, norėdamas sustip- rinti Vokietijos viešpatavi- mą, jis lankė imantrius res- toranus, kalbėjosi su Niveliu apie poeziją, elgėsi nesivar- žydamas, beveik lengvabū- diškai. Čia jis miegojo medi- niuose namuose, kur pilna blakių, valgė bulves su laši- niais, vaikščiojo po miestą nebijodamas, kad jį pašaus, meldavosi katalikų bažny- čioje, nors pagal pasą jis bu- vo protestantas ir netikėjo dievo. Jis norėjo padaryti tvarką, jam kliudė kvailiai ir niekadariai.

Pasikalbėjęs su pulkinin- ku, jis atkuto. Seniai jis jau užsispyręs reikalavo atsiųsti iš Lietuvos policininkų būrį. Tik dabar jis tegalėjo tai į- vykdyti. Lapelyje, kurį jis laikė kalbėdamas su Šume- riu, buvo pažymėta “žaibolai- čis”.... Širke pasirinko jauną buko veido policininką.

— Kaip tau patinka čio- nykštės mergiotės? — klausi- sia Širke.

— Aš jų neliečiau, — atsa- kė persigandęs policininkas.

— Ir kvailiai darei. Šian- dien pat išsirink kur gražes- nę merginą ir tempkis į bu- tą...

— Geriau aš palauksiu...

— Tokiu atveju aš tau iša- kau — ši vakarą tu pasiim- si mergiotę. Ar aišku?

Miesto gyventojai galėjo į- sitikinti, jog vokiečiai paiso teisybės: policininką, nu- skriaudusį merginą, pakorė turgaus aikštėje. Besikalbė- damas su burmistru, Širke pabrėžė: “Visi ekscesai, ku- riais čia skundžiasi, yra poli- cininkų padaryti — vokiečiai čia nė kuo nedėti...”

Širke šiaip taip gavo Mins- ke kiek galanterijos ir rašti- nės reikmenų; vietinė s e krautuvėlėse atsirado šiokių tokių prekių. Lauko žandar- merija suėmė du gurguoli- ninkus, kurie buvo atėmę iš valstietės žąsį. Širke kaltinai išmoko dešimtį posakių bal- tarusiškai ir paskaitė valdy- boje kalbą: pažadėjo gyven- tojams ramybę, o ateity ir plačiai vartojamų prekių.

Paskui jis atsidėjo svar- biausiam dalykui — didie- siems Naliboko miškams. Miškuose, be raudonųjų par- tizanų, slapstėsi lenkai, turį ryšių su londoniške valdžia. Širke seniai tvirtino, kad su- jais reikia susitarti, bet Hu- bertas būkštavo. Dabar pul- kininkas atpalaidavo Širke

rankas. Girininko trobelėje jis susitiko su “londoniečių” (taip juos vadino Širke) at- stovu.

— Jūs mūsų nemėgstate, — pasakė Širke, — tai visai natūralu. Aš nesiroošiu jums reikšti savąją meilę. Kam vieniems kitus apgaudinėti. Bet aš žinau, kad jūs taip pat nemėgstate rusų. Aš siū- lau jums abipusiškai naudin- gą susitarimą — laikinai mes susilaikysime nuo priešišku veiksmų. Jūs galite išvalyti rajoną nuo raudonųjų.

Po pusvalandžio buvo pa- sirašytas susitarimas. Len- kams buvo duota teisė ateiti į miestą pirkinį, bet tik tai dienos metu ir mažais būre- liais, ne daugiau kaip po de- šimt žmonių. Abi šalys isi- pareigojo veikti prieš raudo- nuosius. Širke laikė tai pir- muoju laimėjimu.

Iš vietinių gyventojų Šir- ke pasitikėjo tik burmistro pavaduotoju Vasilenka. Taj buvo kokių trisdešimt metų amžiaus vyras, vienišas ir li- gotas. Lenkams valdant, jis turėjo mažmenų krautuvėlę, vertėsi kontrabanda ir kūrė eilėraščius meilės temomis. Tarybinei valdžiai įsikūrus, jis parašė pjesę apie Balta- rusijos lėgendas ir nusiuntė ją į konkursą. Vos tik vokie- čiai atėjo, jis atėjo komen- dantūron.

— Jus persekiojo raudo- nieji? — paklausė jį vokiečių karininkas.

Vasilenka atsakė:

— Fiziškai ne, bet dvasi- niu požiūriu jie mane slėgė, aš — idealistas.

Širke pasakė Vasilenkai:

— Man reikalingas nesu- teptos reputacijos žmogus — pasiūsti provokaciniais su- metimais pas partizanus...

Pagalvojęs Vasilenka pa- sakė pavardę gydytojo padė- jėjo Pašos Kutaso, stipruolio, bet labai ramaus žmogaus, apie kurį juokdamiesi saky- davo, kad jis nukeliąs kepu- rę pulkininko Šumerio bando- šuniui. Kutasą naktį suėmė ir žiauriai plakė rimbu. Rytą jį nuvedė pas Širke.

— Aš niekuo nenusikal- tės, — pasakė Kutasas.

— Gali būti. Jus suėmė gestapininkai, o aš su šituo nieko bendro neturiu. Aš no- riu jums pasiūlyti išeitį... Jūs nueisite į Niliboko gi- rias, suieškosite partizanų, pasisakysite daugiau nebe- galėjęs pakešti smurto. Mum reikia išaiškinti apytikrį bū- rių skaičių ir signalus lėktu- vams. Dešimt tūkstančių rublių ir ramus gyvenimas.

— Jie mane užmuš, — pa- sakė Kutasas.

— Jie jus sutiks išskėsto- mis rankomis: jūs turite ge- riausią liudijimą — jūs nu- sivilksite marškinius ir paro- dysite, ką jums yra padarę gestapininkai. Be to, mes jū- sų neišleisime, jūs pabėgsite, mes įdėsime skelbimą “Mins- ker Zeitung”, pažadėsime už

sugavimą atlyginimą...

Kutasas inkstė. Širke pa- galvojo: kokį kvailį man pa- kišo Vasilenka! Aš dar nesu matęs tokių akių žmogaus — avis... Galų gale Kutasas sutiko.

— Nemanykite tikrai rim- tai pereiti į raudonųjų pusę, — pasakė jam Širke. — Aš turiu jūsų raštelį. Jei jūs ne- dorai pasielsite, aš jį per- siųsiu į NKVD...

Praėjo savaitė. Širke laukė žinių iš Kutaso. “Londonie- čiai” pranešė, kad įvykęs su- sirėmimas su raudonaisiais: užmušti šeši raudonieji. Pra- džiai neblogai, kalbėjo sau Širke. Bet nusiteikęs jis bu- vo biauariai. Kijevo kontropo- limas išsikvėpė. Raudonieji sujudo ties Vitebsku. Na, ir pietuose sunku. Hansas rašo iš Angulemo, kad prancūzai pasidarę įžūlūs, laukia de- santo, visur esą pilna tero- ristų. Ateina bandymų die- nos...

Netoli nuo miesto partiza- nai užpuolė koloną. Pasisekė sugauti vieną banditą. Gestapininkai ilgai jį tardė, nieko nesužinojo. Pulkininkas pa- sakė Širke:

— Teks pakarti. Aš jį ma- čiau. Jaunas, sakosi esąs stu- dentas, veidas paprastas, ga- lima sakyti, net ir simpatin- gas...

— Jeigu jūs neprieštarau- jate, — tarė Širke, — aš su juo pasikalbėsiu. Tardyti ne- siimu, jeigu jau gestapinin- kai nieko nepešė... Norėčiau susijokti, kokia yra šitų ban- ditų psichika.

Šumeris atsakė “prašau”, o paskui juokdamasis tarė Hubertui:

— Širke svajoja apie lite- ratūrinę karjerą. Pradėjo sa- gomis, o baigs psichologiniu romanu. Kone Dostojevskiu.

Vyro, kurį atvedė pas Šir- ke, tikrai būta pedagoginio instituto studento. Pasisaky- ti pavardę jis atsisakė, ges- tapo raštuose buvo parašyta “Ivanas”. Jis nustebino Šir- ke savo žvilgsniu — jo žvilgs- nis buvo tvirtas, net priekas- bus.

— Sėskitės. Jei norite pa- rūkyti, rūkykite. Jei mano- te, kad negalite imti papiro- so iš priešo, nerūkykite. Aš nesirengiu jūsų tardyti. Aš noriu su jumis pasikalbėti bendromis temomis. Kas ži- no — gali būti, — aš pats abejoju mūsų reikalo teisėtu- mu?.. Jei manė klausimai atrodys jums sunkūs atsaky- ti, neatsakinėkite. Aš noriu jus paklausti, kodėl jūs mū- sų neapkenčiate?

— Sunkūs atsakyti? — su- imtasis nusišypsavo. — Kiek- vienas kūdikis jums atsakys. Todėl, kad jūs pas mus atė- jote...

— Kai vyksta karas, vi- suomet kas nors pas ką nors ateina.

— Jūs pradėjote...

— Mes manom, kad pradė- jote jus, o mes jus tik aplen-

kėme. Jei jūs nugalėsite, jūs sakysite, kad pradėję mes, jei mes nugalėsime, mes pri- versime jus pripažinti, kad pradėjote jus. Tai neįdomu. Aš šiuo metu galvoju apie ką kita. Mes atėjome į jūsų kraštą kaip aukštesnės kul- tūros atstovai, tai neginčija- ma, pakanka suprasti, ką jaučia mūsų kareiviai jūsų namuose, kuriuose stinga primityviausio komforto. Jūs galite nepripažinti rasės teo- rijos, bet ne faktų — mes tikrai aukščiau stovime už jus. Kodėl jūs tylite?

— Apie ką man su jumis bekalbėti? Jūsų tautiečiai vakar mane degino įkaitinta geležim. Štai jūsų aukštybės!

— Jūsų arogancija kyla iš savo nepilnavertybės supra- timo. Jus yra pagavęs vien- nas dalykas — neapykan- ta...

— Ne vien tiktai...

— Kas gi dar?

Įbedęs akis į Širke, žmo- gus, kuris pasivadino Ivanu, atsakė:

— Panieka!

— Juokinga!.. Kam? Ar gestapo metodams?

— Ne tiktai. Jūsų filosofijai, jūsų komfortui, jums pa- čiam, asmeniškai...

— Jūs akiplėša, bet aš su- pranau — neturite ko nusto- ti... Yra kažkas žema jūsų siekime pažeminti priešą. Štai prieš jus aš, vokietis. Jūs sakėte mane niekiną. O argi jūs suprantate, kodėl aš kariauju?

— Gal būt, dėl kietagalviš- kumo — vykdote įsakymą, nors jūsų išvaizda greičiau niekšo negu bukagalvio, gal būt, dėl godumo — savo krašte pardavinėjote petne- šas, o čia jūs ir caras, ir die- vas, geriausiai atveju jūs ka- riaujate todėl, kad esate iš- tikinęs, jog jūsų Vokietija pranašesnė už viską.

— Lyg jūs nebūtumėt įsi- tikinęs tuo, kad jūsų tary- binė Kūsiija pranašesnė už ki- tas šalis?

— Mano apsirakta sakant, kad jūs esate greičiau niek- šas negu bukagalvis, jūs ir vienas, ir antras. Kaip jūs galite lyginti pasiaukojimą su pasitenkinimu savimi? Mūsų idėja platesnė už mūsų šalį, nors jūs galėjote pa- stebėti, jog mūsų šalis nėra mažytė...

— Kur slypi jūsų idėjos platumas? Ar jūsų akiplėšiš- kumo platumas?

— Tai labai paprasta. Kas tokie čia jūsų pusėje? Suk- čiai, girtuokliai, nevykėliai. Jūs patys tai jaučiate, jums net nepatogu juos parodyti oficialiose ceremonijose. O mūsų pusėje Telmanas, aš manau, kad tai visų pado- riausias vokietis. Jo aš ne- niekinu, ne, aš jį gerbiu, ma- nęs nejudina tai, kad jis vokietis. Ir jus aš niekinu ne dėl to, kad jūs vokietis, o dėl to, kad esate fašistas.

Širke mostelėjo ranka —

galima išve-
ti nuvargin-
tikinsi...
va — ar m-
sakė pulki-
— Gaila,
sio negirdė-
kininkai”,
bemanom,
esą galin-
jūs jį paka-
— Teks.
— Aš to-
čiau...

Pats ši-

mas, Širke
žmogaus,
šnekėjosi.
kas klaus-
“Vadinasi,
riau susau-
kvošėjo ir
dėlo geria-
gyventojai
nins...”

Naktį ji
galvojo ap-
niūriai, at-
drikai, šit-
našios ir
ma, jis ja-
tijos artin-

Partizan-
no Ivanu,
devyniolik-
to dienu,
ketvirtą,
pas pulkin-
tę papuoši-
mis vėliav-
puikiai iš-
bertas at-
giręs se-
merginą p-
to, kaip j-
lę; šitą di-
vo jo mo-
sentiment-
apie nelai-
vinta kn-
garsai, sa-
beveik pra-
jį paruošė
muzika, i-
užsimerkė
galvojo...

Sprogin-
Pulkinink-
traukė r-
mušė. Š-
Gatvėje š-
į aikštę,

Ch
Dirba-
Darba-
699
p

galima išvesti... Pašnekesys nuvargino. Taip, tokio neitikinsi... Cia žūtbutinė ko... — ar mes, ar jie. Jis pasakė pulkininkui Šumeriui: — Gaila, kad šito pašnekesio negirdėjo mūsų "bismarkininkai", jie juk iki šiol tebemano, kad su bolševikais esą galima susitarti... Ar jūs jį pakarsite? — Teks... — Aš tokį gal sušaudyčiau... Pats šito nenumanydamas, Širke buvo sukrėstas žmogaus, su kuriuo tik ką šnekėjosi. Bet kai pulkininkas klausdamas pakartojo: "Vadinasi, jūsų nuomone, geriau sušaudyti?" Širke atsivoksėjo ir atsakė: "Ne, vis dėlto geriau bus pakorus — gyventojai geriau įsisąmonins..."

Naktį jis prastai miegojo: galvojo apie ateitį, galvojo niūriai, atkakliai ir kartu padrikai, šitos mintys buvo panašios į neuralgijos skausmą, jis jautė, jog ant Vokietijos artinasi audra.

Partizaną, kuris pasivadino Ivanu, pakorė gruodžio devynioliktą dieną. Po keleto dienų, būtent dvidešimt ketvirtą, Širke vakarieniavo pas pulkininką Šumerį. Eglutę papuošė vata ir popierinėmis vėliavėlėmis. Pasiuntinys puikiai išsirškino žąsį. Hubertas atnešė patefoną. Išgiręs senąją dainelę apie merginą po liepa, Širke pajuto, kaip jam suspaudė gerkles: šitą dieną kitados dainavo jo motina... Širke buvo sentimentalus, pasakojimas apie nelaimingą meilę, išdiovintą knygoje gėlė, lyros garsai, saulėlydžio reginys jį beveik pravirkdydavo. Dabar jį paruošė liudėti ir vynas, ir muzika, ir atsiminimai. Jis užsimerkė, apie nieką nebegalvojo... Sprogimas buvo baisus. Pulkininkui Šumeriui nutraukė ranką. Hubertą užmušė. Širke tik apdraskė. Gatvėje šaudė. Širke, išbėgęs į aikštę, pamatė sargybinio

lavoną. Jis ėmė rėkti; pribėgo kareivis, kuris nieko nesuvokė iš baimės, tik kartojo: "banditai, banditai"... Kareivinės buvo pakraštyje; ten kareiviai šventė kūcias. Praslinko ne mažiau kaip valanda, kol širke pasisekė išaiškinti, kas būtent atsitiko. Iš Naliboko miškų prasigauta partizanų. Jų išmušta sargybiniai, paskui įmesta rankinė granata ir namus, kur gyveno pulkininkas. Kitą rytą Širke sužinojo, kad su partizanis paspruko burmistro pavaduotojas Vasilenka. Iš Pašos Kutaso jokių žinių nebuvo.

Širke parašė sūnui: "Cia dabar sunku, bet aš, kaip ir seniau, esu įsitikinęs, kad mes nugalėsime. Hansai, būk pasiruošęs mirti už fiurerį ir už Vokietiją!"

Būrys neprarado nė vieno vyro, ištaškė apie dvidešimt vokiečių, susprogdino pulkininko namus, paėmė daug ginklų ir maisto. Išgėręs konjako, Vasilenka įsisvajavo.

— Pasibaigs karas, parašysiu pjesę apie partizanus ir vokiečių. Kad jūs būtumėte matę šitą Širke!... Būtinai parašysiu ir išsiųsiu konkursui.

Vasia nusišypsojo: — Tu pareikalauk, kad mane prašytų į žiuri komisiją — pirma premija laiduota... Granatą į pulkininko namus metė Vasia — užsispyręs reikalavo, kad mesti turįs būtent jis — už Ivaną. Ir paskui jaudinosi: o gal ten nieko nebuvo? Žinoma, Vasilenka matė, kaip pas pulkininką atėjo svečių, bet galėjo paskutinę valandėlę kur nors išeiti... "Praslinkus dviem dienom, nusiuntė į miestą Nastią; ji grįžo su geromis žiniomis — kapitonas Hubertas užmuštas, pulkininkas Šumeris sunkiai sužeistas. Vasilenka sielojosi, kad neužmuštas Širke. "Aš jį pažįstu — tai

svarbiausias kirminas..." O Vasia nusiramino: truputį juos pamokėm...

Jis negalėjo užmiršti Ivaną: drauge iškariavo metus — Ivanas pabėgo iš Trostianco stovyklos. Dažnai naktimis jie šnekučiuodavosi. Ivanas, būdamas studentas, studijavo pasaulinę literatūrą, atmintinai mokėjo daugybę eilėraščių, atpasakodavo savo perskaitytus romanus. Vasia praminė jį "gyvą biblioteką". O Vasia kalbėdavo apie architektūrą — apie piramides ir apie Maskvos vilas, apie Sofijos Soboro kopolą, kuris "laikosi kaip ant siūlo", ir apie dangoraižius. Kartais jie kalbėdavosi apie savo širdies dalykus. Ivanas buvo įsimylėjęs vieną studentę, kuriai patiko kitas; šypsodamasis jis kartojo:

— Ši sena, žila istorija Amžinai nauja išlieka...

Vasia nežinojo, kaip pasakojus apie savo laimę, kuri tetruko iš viso vieną naktį, bet kuri atrodė jam ilga, paini ir nesuprantama, jis retkarčiais tik balsu teistardavo mieląjį vardą.

Paprastu metu žmonės auga, bręsta, sensta, pasidudami metų ritmui ir kaip keistenybę mini vieną asmenį, kuriame išlikę daug vaikškumo, kita, kuris prieš laiką pasenęs. Dvasinis patyrimas, kuris skiria subrendusį žmogų nuo jaunuolio, įgyjamas lėtai. Kitaip dvasinis gyvenimas susiklosto kančios metais: žmonės tada ir nustoja, ir įgyja nepaprastai greitai; dingsta amžiaus sąvoka, širdis tuo pačiu laiku ir žiedija, ir darosi itin jautri; pasaulis platėja, nes dėl jausmų nuogumo, dėl pajautos, kad esi susirišęs kraujo ryšiais su kitais, žmogus pradeda gyventi ne vienu, o daugeliu gyvenimų. Ninai Georgijevnai Vasia atrodė per daug paprastas. Prieš karą jis greičiau stebėjo gyvenimą, negu gyveno. Aišku, jam buvo pažįstami sunkumai, nepriteklūs, bet jis nežinojo pavojų, gundymų, šito dvasinio labirinto, kuriame klaidžiojo daugelis Vakarų jaunuolių, aprūpintų ir, atrodytu, laimingų. Tai, kas motinai atrodė paprastumas, buvo paauglio metai, dar laisvi nuo tikrų bandymų. Rodos, tik Nataša teįjautė, kad po išoriniu Vasios paprastumu slypi gilus protas ir didelė širdis, bet Nataša tada tebebuvo mergaitė ir, jausdama dvasinį Vasios turtingumą, ji nesuvokė jo... Dabar jis dažnai galvodavo: jei pamatysiu Natašą, ji manęs nebepažins. Valandėlėmis jis galvodavo apie tai su baime: o ką, jeigu paaiškės, kad juodu svetimi vienas antram? Bet širdis kuždėjo: šito negali būti, jie gyvena tuo pačiu dalyku,

supras vienas antrą iš pusės žodžio. Jis keletą kartų buvo jai rašęs, įduodavo laiškus draugams, kurie stengėsi prasigauti į Didžiąją Žemę, bet nežinojo, ar tie laišakai bus pasiekę. Iš lėktuvo dū kartus jiems numetė ginklų, tabako, laikraščių, bet pašto nebuvo. Jis niekad savęs neklausdavo, ar jo Nataša laukia; jis žinojo, kad po nakties Minske nebegalėjo turėti nei jis, nei ji nieko kito. Partizanų būryje buvo merginų, aplink Vasią bujodavo romantinės istorijos — įsimylėdavo, pavyduliaudavo, išiskirdavo. Mirties artumas atpalaiduodavo nuo buvusių apžadų, dildė atsiminimus. O Vasia negalėjo įsivaizduoti kitos moters, kaip tik Natašą. Ne kartą jis susimąstydavo apie savo jausmo stiprumą, bandė šaipytis iš savęs, bet pakakdavo jam pagaltoti — mieloji mano, bukanosėle, ir pašai pa dingdavo.

(Bus daugiau)

Šaunios Vestuvės

WINNIPEG. — Liepos 17 dieną Winniepego Lietuvių Klubo svetainėje — 240 Manitoba Ave. — atsibuvo labai šaunios Izabelės Lepeškaitės vestuvės. Svečių buvo pusterčio šimto. Matėsi beveik visi senieji lietuviai, keili dipukai ir kitataučiai. Kadangi Izabelė Lepeškaitė per kelius metus mokytojavo Oakfielde, Man., kur mokinosi daugiausia kariškių (lakūnų) vaikai, tai jos vestuvėse buvo nemažai lakūnų ir karo aviacijos karininkų. Taipgi buvo svečių iš McGregor, Man., ir iš Lac Du Bonnet, Man., Zalių ir Andreliūnų šeimos. Viena šeima buvo iš Montrealo, tai buvęs winniepietis Juozas Urbanavičius su savo žmonele ir jauna dukrele. Stalai buvo apdėti įvairiais skaniais valgiais ir gėrimais.

Buvo gera muzika. Kaip jaunas, taip ir brolaičiai, buvo apsirengę baltais rūbais, o jaunoji ir pamergės — lelijavomis suknelėmis.

Pati vestuvių nuotaika buvo labai linksma ir simpatinga — daug naujų pažinčių, susidraugavimų. Pasikalbėjus su jaunosios tėveliu Lepeška, teko sužinoti, kad jo dukters Izabelės vyras yra atvykęs iš Anglijos, lakūnas, architektas, Mr. Marshall. Kanadon atvyko karinės tarnybos reikalais, bet prieš apsisėdęs pasiluosavęs iš tos tarnybos ir pradėjęs dirbti architektu.

Po vestuvių jaunieji išvyko medaus mėnesiui į Šteitus. Grįžtant žadėjo sustoti keliuose rytinėse Kanados miestuose.

Nuo savęs jauniems linkiu linksmaus ir laimingo gyvenimo.

Veselninkas

NAPALIECIAI PRIEŠ AMERIKOS KISIMASI

KATMANDU, Nepal. — Cia demonstravo 5,000 nepalietiečių prieš Amerikos kisimasi į Azijos tautų reikalus.

Demonstrantai nešė apdegingtas juodas Eisenhowero ir Dulleso iškamšas ir šaukė: "Jankiai vėnuokit namo — nekiškite rankų į Aziją".

Masiniame mitinge vienas kalbėtojas kaltino, kad ekspedicijos į kalnų yra pridengtas amerikiečių žvalgymas, ir kad Amerika nori paversti Nepalį baze prieš Indiją ir Kiniją.

Sarišyje su ta demonstracija, amerikiečiai paleido eilę gandy, šmeižiančių demonstracijos organizatorius ir visus kitus.

WASHINGTON. — Amerika nori pasigerinti Vietnamo bėgliams ir jų daugiau pagauti į savo bučių, tad pažadėta duoti bėgliams visokia parama gyvenant pabėgime, taipgi pagelbėsianti jiems pabėgti.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY
 Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
 Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
 Darbas Garantuotas — Aproximas Nemokamas
699 Bloor St. W. LOMBARD 1438
 prie Ossington Toronto
 Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION
 College and Lansdowne Kampas
 Telefonas: OL. 1977
 (Dabrovolskių Zentas)

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS
 506 Queen St. West
 Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.
 Telefonas WALnut 1-8971

Pranešimai

Sudbury, Ont.

Labor Festival

Metinis Labor Festival Sudburyje įvyks sekmadienį, rugpiučio 8, Finnish Summer Camp.

Tarp kitko, piknike kalbės Ontarijos seimelio narys J. B. Salsberg.

Visi kviečiami atsilankyti. Rengėjai

Torontiečių Kronika

Nelinksmos Naujienos

Pastaruoju laiku daugelis Toronto lietuvių serga. Prie jų, kurie anksčiau susirgo, prisidėjo B. Grusas, senas torontietis.

Šiomis dienomis susirgo Stasys Tamošiūnas, senas torontietis. Jis yra išvežtas į Igoninę.

Staigia mirtimi mirė L. Gričiūnas, seniau gyvenęs Montreale. Žmogus atrodė labai tvirtas ir sveikas, bet vieną rytą rado lovoje negyva.

Apsivedė, Rengiasi Vestis

Pereitą šeštadienį apsivedė H. Degutienė, senesnioji, su Mr. Zdunek.

O šio mėnesio 28 dieną įvyks Barčiūtės vestuvės su Mr. Kelly.

Lankėsi Toronte

Cia buvo sustoję kelyje iš atostogų Wasaga Beach'iuje buvęs kanadietis P. Petrulis, jo žmona ir jų švogeris, dabar detroitiečiai. Jie čia aplankė eilę savo pažįstamų.

Rep.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Torontiečiai turistai grįžę iš Chicagos parvežė nuo čikagiečių LB rėmėjų atnaujintų prenumeratų ir \$6.50 aukų. Aukojo: Plečkaičiai \$5.00 ir V. Ūrbonas \$1.50.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., lankėsi LB raštinėje, paaukojo \$5.00 ir nuo P. Zulkio, timminsičio, pridavė \$5 aukų.

Kapso sūnus, Sao Paulo, Brazilija, prisiuntė \$37.52 už ten išplatintą Liaudies Balsą.

P. Petruliai, Detroitiečiai,

Mich., lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo laikraščio paramai \$3.00.

J. M. Junas, Vancouver, B. C., atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$2.00.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

MOROKOJ NERAMU, 50 ŽMONIŲ UŽMUSTA

PORT LYAUTRY. — Jau visas mėnuo, kaip morokiečiai bruzda prieš svetimšalius. Susikirtimuose su policija 50 asmenų užmusta ir virš 100 sužeista.

Amerikiečiams ir kitiems svetimšaliams įsakyta nevaikščioti pavieniai, saugotis pašalinių gatvių.

Morokiečiai kovoja ne tik prieš svetimšalius, bet ir tarpusavyje, vieni gindami dabartinį sultaną, o kiti iš-tremtąjį.

IŠ DIPUKŲ SPAUDOS

(Atkelta nuo 9 pusl.)
tas, neabejojančiai palaikytų Jungtines Valstijas agresorium.

"Kokios, tuomet, būtų politinės pasekmės visame pasaulyje, jei Dr. Rhee patarimas būtų pasektas? Pasekmės visame pasaulyje būtų tokios, kad Jungtinės Valstijos pastumėtų nekomunistines šalis link visuotinos stampijados prie neutralumo. Pasaulinio masto politinės pasekmės būtų eilė triuškinančių pergalių ne dėl So-

DVIDESIMT PIRMAS METINIS

Labor Festivalas

Sekmadienį, Rugpiučio 15 Dieną

PALERMO PARKE

Kelrodis: Važiuojant automobiliais, važiuokit Highway No. 5 iki Trafalgar. Trys mylios į vakarus nuo Trafalgar randasi Palermo parkas.

Busais važiuojantieji gali gauti busą prie ukrainiečių salės 300 Bathurst. Busai eis 10, 11 ir 12 valandą prieš piet ir 1 ir 2 valandą po piet.

Komitetas

viėtų ginklų, bet dėl Sovietų diplomatijos.

"Politinės pasekmės visame pasaulyje būtų tokios, kad įsigalėtų kiekvienoje svarbesnėje šalyje antiamerikoniškos kairiojo sparno partijos, tyliai palaikomos komunistų, apšaukiant Jungtines Valstijas pavojumi tūkai, ir plečiant vidujines revoliucijas. Mes nesakome, kad tokios pasekmės turi sekti. Mes nepriklausome prie tų, kurie sako 'turi'. Mes sakome, kad jos būtų, esant tokiam politiniam klimatui".

Dorothy Thompson yra pasauliniai pagarsėjusi politinė komentatorė. Ji žino žmonių nuomonės. O ji sako,

kad tik Washingtone gali Syngman Rhee sakyti tokias kalbas.

Iš kitos pusės, mūsų "pranašo", kaip ir Rhee, siūlymai duotų kaip tik priešingas pasekmes. "Raudonieji" apturėtų didžiausias pergales be ginklo.

Taigi, kaip matote, perspektyvos menkos. Nedaug kas susižavės Rhee ar Alšėno idėjomis. Kaip Rhee, taip ir Alšėnas su savo kompanija, perša tokias idėjas, kurios, jeigu būtų priimtos, duotų komunistams eilę triuškinančių diplomatinių pergalių. Tokiu būdu, jie visi nori šuniškai pasitarnauti Vakarams. Tai reiškiny, kad jie yra labai prasti politikai. Patys būdami politiniais asilais, nori kitiems kelią rodyti.

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

arba P. Bepirsty Bityne:

R. R. 2, Utopia, Ont.

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

B. W. Miller & Company

Didžiausia Gėlių Parduotuvė

Gėlės dėl visų įvykių — vestuvių, parengimų, laidotuvių ir t. t.

1961 Dufferin St.

OL. 1101

Toronto

FRANK VASS. B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 155 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KI. 4989

Rezidenc. Midway 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1232

Toronto

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir t. t.

Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro

272½ Queen St. W. Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai